

Република Србија

Министарство финансија

Сектор за макроекономске и фискалне анализе и пројекције

ТЕКУЋА МАКРОЕКОНОМСКА КРЕТАЊА

Август 2021.

* Приликом коришћења анализа објављених у овој презентацији обавезно је навођење извора.

РЕАЛНИ СЕКТОР

◆
Реални раст БДП у другом кварталу 2021. године износио је 13,4% мг, према флеш процени РЗС.

◆
ИПАС је у јуну 2021. године забележио раст од 8,7% мг.

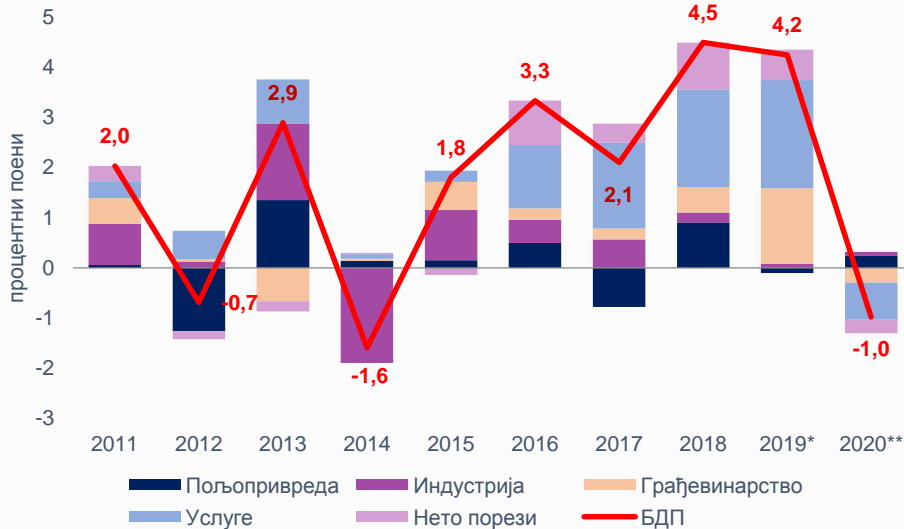
◆
Укупна индустријска производња у јуну је међугодишње већа за 4,4%, док је прерађивачка индустрија остварила раст од 6,3%

◆
Јунски промет робе у трговини на мало реално је већи за 5,8% мг.

◆
Међугодишњи раст броја ноћења туриста у јуну износио је 39,3%

Економска активност је у 2020. години забележила смањење од 1,0%, што представља један од најбољих резултата у Европи.

Доприноси годишњој стопи раста БДП, производна страна, п.п.

Доприноси годишњој стопи раста БДП, расходна страна, п.п.

* Прелиминарни подаци

** Годишњи податак добијен на бази четири квартала

Извор: РЗС, обрачунато у Мфин;

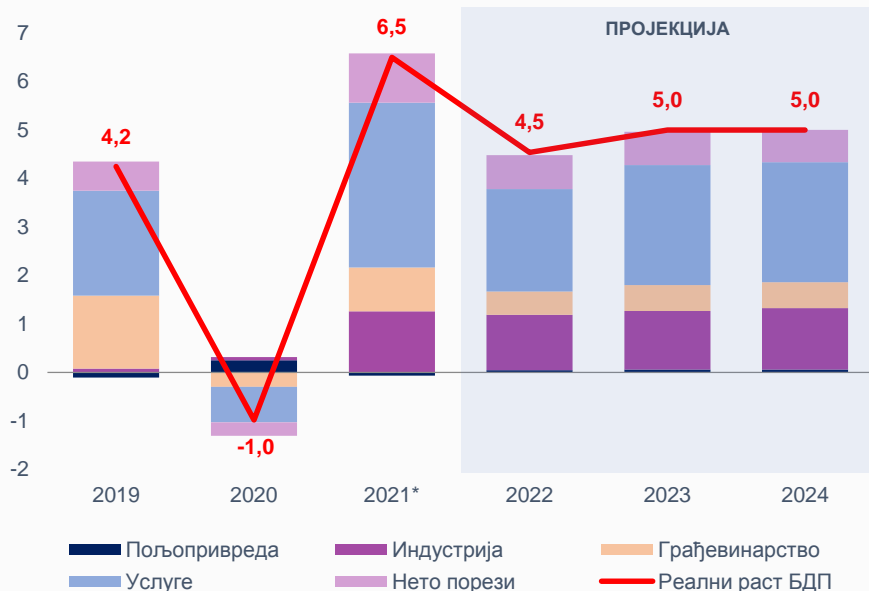
Пад БДП у 2020. години у потпуности је последица примене здравствених мера за спречавање ширења коронавируса али и значајног смањења спољне тражње изазване рецесијом привреда наших најважнијих спољно трговинских партнера. У циљу ублажавања ових шокова, Влада и НБС су донели свеобухватан економски програм подршке привреди и становништву без којег би пад привреде у 2020. години био већи, и износио би преко 5%, услед веће контракције привреде која би се десила у другом кварталу и одсуства динамичног опоравка у трећем и четвртном кварталу.

Најзначајнији негативан утицај на стопу раста БДП имао је услужни сектор који је забележио пад од 1,4% услед негативних ефеката епидемије коронавируса, пре свега на туризам и саобраћај, али и на забавне и услуге рекреације, као и на стручне и техничке услуге. Грађевинарство је забележило смањење активности од 5,1% као последица базног ефекта, односно изузетно високе вредности изведених радова у 2019. години. Негативан допринос имали су и нето порези услед мање потрошње становништва. Индустрија је захваљујући снажном опоравку у другој половини године успела да избегне рецесиона кретања, док је најзначајнији позитиван допринос имала пољопривреда са растом од 4,2%.

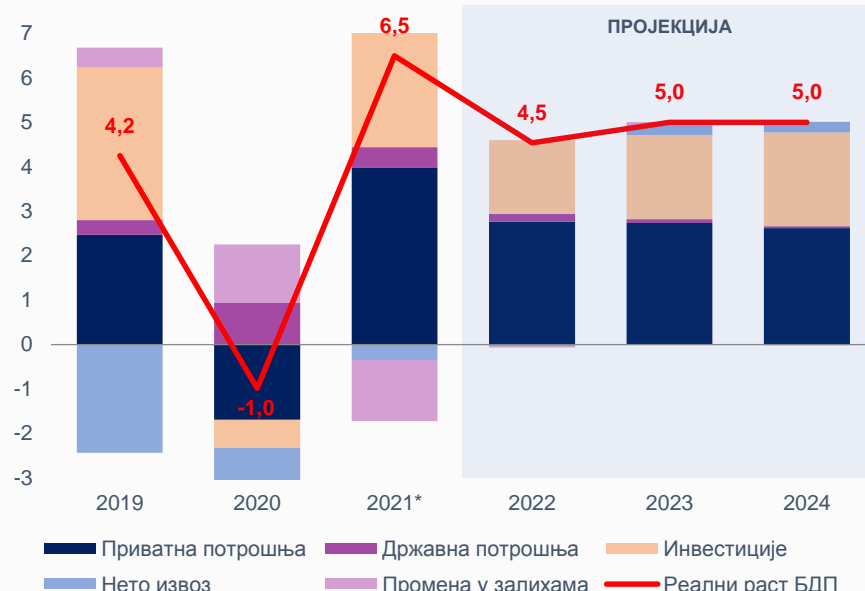
Посматрано по агрегатима употребе БДП најзначајнији негативан допринос имала је приватна потрошње услед смањења издатака за неке услужне потребе због продуженог дејства епидемије. Шок у спољно-трговинској размени имао је за последицу значајно смањење извозно увозне активности уз нешто мањи пад увоза од извоза услед повећаног увоза медицинске опреме и материјала. Упркос значајном расту јавних инвестиција, укупна инвестициона активност је ипак забележила благо смањење од 2,8% услед мањег приватног инвестирања. Повећани издаци државе услед борбе против пандемије резултирали су растом државне потрошње, а позитиван допринос имале су и залихе пре свега услед раста пољопривредне производње.

Снажан опоравак домаће тражње, првенствено инвестиционе активности, утицао је на ревизију навише средњорочног раста у пројектованом трогодишњем периоду са 4% на 4,8% у просеку годишње.

Доприноси стопи реалног раста БДП, производни приступ, п.п.

Доприноси стопи реалног раста БДП, расходни приступ, п.п.

Извор: РЗС; пројекција МФИН
* процена МФИН

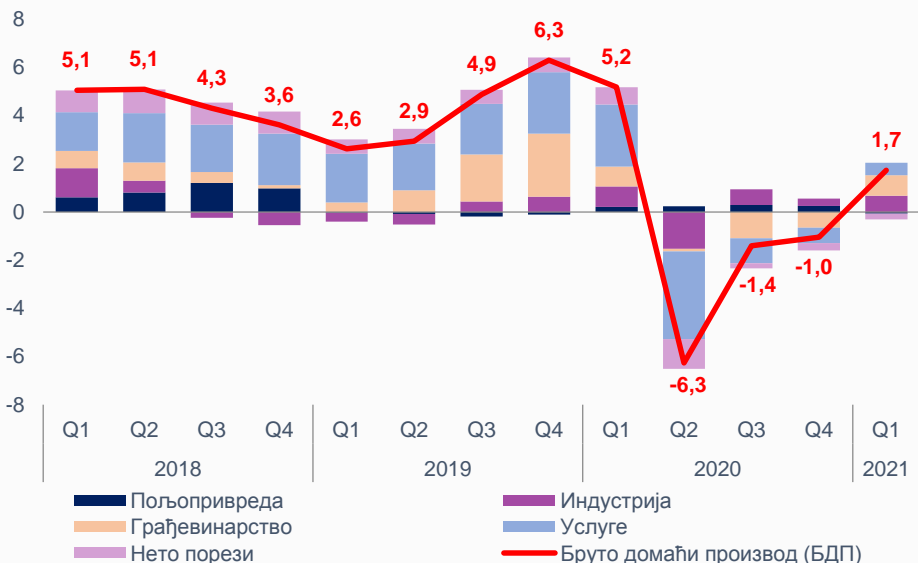
Имајући у виду добре резултате у првој половини године, као и очекивана кретања у наредном периоду, Министарство финансија је ревидирало навише процену раста БДП за 2021. годину за 0,5 п.п., са 6,0% на 6,5%. На остварене резултате у значајној мери утицале су и донете мере за подршку привреди и становништву у претходном периоду, као и снажан раст инвестиција и извоза.

Повећање креиране БДВ у 2021. години очекује се код свих сектора, осим код пољопривреде. Услужни сектор који је током претходне године био највише погођен пандемијом ће, следствено свом највећем учешћу у БДП, имати улогу доминантног носиоца раста. Индустрија ће са опоравком спољне тражње и активирањем нових производних капацитета, али и услед дејства базног ефекта, убрзати динамику у 2021. години и допринети расту БДП са 1,3 п.п. Грађевинска активност би требала да оствари солидан раст услед даљег убрзања реализације инфраструктурних пројеката али и снажног опоравка приватних грађевинских радова.

Посматрано по агрегатима употребе у 2021. години раст ће бити у потпуности вођен домаћом тражњом, док ће допринос нето извоза бити благо негативан. Очувана стабилност на тржишту радне снаге и повећање зарада, потпомогнуто повољним условима финансирања допринеће расту личне потрошње. Инвестиције ће бити друга по значају компонента у погледу доприноса расту БДП, што је веома важно са становишта његове одрживости. Очекивани опоравак спољне тражње, уз активирање нових производних капацитета, резултираће растом извозне активности, док ће солидан раст приватне потрошње уз снажан раст инвестиција имати за последицу и раст увоза.

Према подацима РЗС, у првом кварталу 2021. године остварен је међугодишњи раст БДП од 1,7%, док према флеш процени раст БДП у другом кварталу износи 13,4% мг.*

Доприноси кварталној стопи раста БДП, производна страна, п.п.

Доприноси кварталној стопи раста БДП, расходна страна, п.п.

Извор: РЗС; прерачуано у МФИН

* Детаљнији обрачун кварталног БДП за други квартал 2021. године, на нижим нивоима агрегирања, биће доступан 31. августа 2021. године.

Након шока у другом кварталу 2020. године економска активност је захваљујући програму подршке привреди и становништву забележила снажан опоравак у другој половини године, да би већ у првом кварталу 2021. године БДП премашио ниво из пред-пандемијског периода. Добра економска кретања настављена су и у другом кварталу уз међугодишње повећање БДП од 13,4%, чиме је остварен раст од скоро 7,5% мг. у првој половини 2021. године.

Посматрано са производне стране, раст БДП у првом кварталу вођен је грађевинарством и индустријском производњом који су дали позитиван допринос од 0,8 п.п. и 0,7 п.п. респективно. Опоравак приватне грађевинске оперативе уз наставак реализације инфраструктурних радова резултирали су растом грађевине од 19,5%, док је индустрија наставила са повољним кретањима и забележила раст од 3,5%. Први пут од избијања епидемије и сектор услуга бележи позитиван допринос који је износио 0,5 п.п. пре свега услед раста у делатностима трговине, ИКТ и финансијских услуга. Допринос нето пореза је био благо негативан услед и даље мање приватне потрошње домаћинстава.

Посматрано по агрегатима употребе БДП, ефекти епидемије највише су се одразили на личну потрошњу, и поред раста реалног дохотка становништва, услед присутних ограничења и примене здравствених мера и последично мањег коришћења туристичких, угоститељских и саобраћајних услуга. Инвестиције су забележиле повећање у првом кварталу од 10% мг. и допринеле расту БДП са 2,0 п.п. Активирање нових извозно оријентисаних капацитета, као и повећање извоза пољопривредних производа утицали су на снажан раст реалног извоза током првог квартала 2021. године, док је, увозна активност забележила благо смањење, тако да је нето извоз са доприносом од 4,8 п.п. био главни генератор привредног раста у првом тромесечју 2021. године.

ИПАС је у јуну 2021. године забележио раст од 8,7% мг.

Индикатор привредне активности по секторима,
(доприноси расту, п.п.)

ИПАС – оригинални подаци, десезонирана серија и тренд циклус,
уланчане мере обима, мил. РСД

Месечна динамика привредне активности наставила је са растом и током јуна тако да је раст БДП у првих шест месеци према процени Министарства финансија износио скоро 7,5% мг.

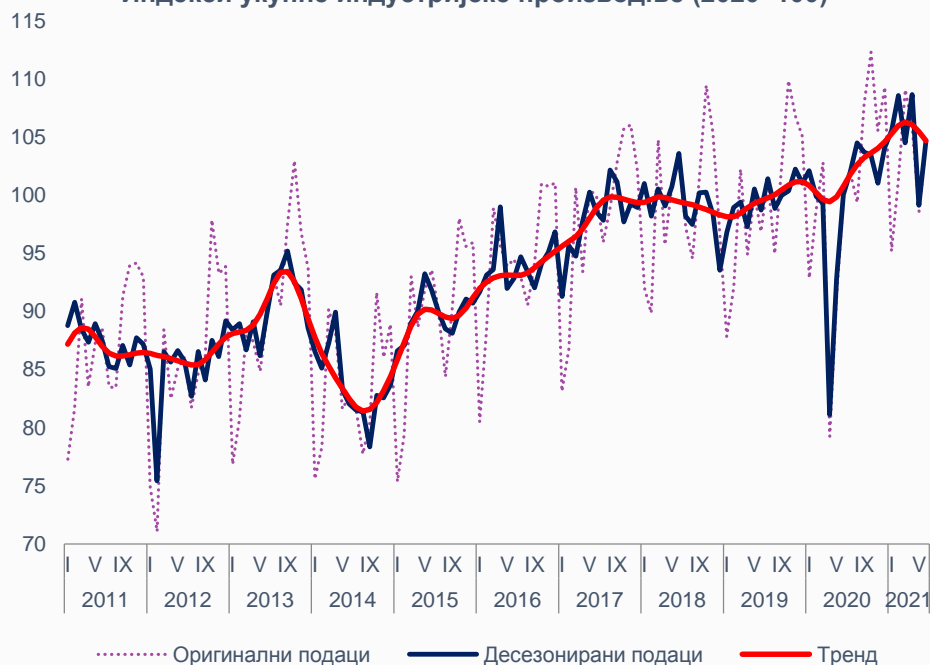
Министарство финансија, за потребе континуираног мониторинга економске активности и раног идентификовања активирања ризика привредног раста, на бази краткорочних показатеља израђује композитни индикатор привредне активности Србије – ИПАС*, као индикатор кретања економије у месечној динамици. Овај индикатор показује високу поузданост за сагледавање краткорочних кретања али се не може користити изоловано за оцену годишњих и средњорочних трендова.

Сви производни сектори са изузетком пољопривреде чији је утицај благо негативан дали су позитиван допринос економском расту. Више од половине доприноса јунском расту привреде остварио је услужни сектор са растом од 11,5% мг, пре свега као резултат повећања трговинског промета, саобраћаја, ИКТ и финансијских услуга. Индустрија је наставила са међугодишњим растом (4,4%) и позитивно је допринела расту БДП са 0,9 п.п. Такође, грађевинска активност је наставила са dobrim кретањима, и према процени Мфин, допринела расту БДП у јуну са 0,8 п.п.

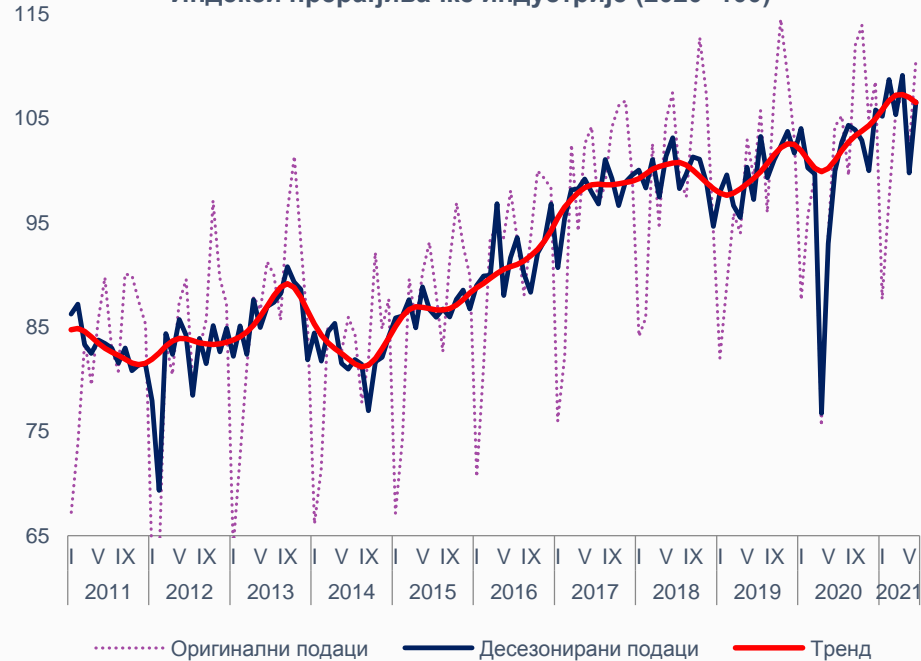
* https://www.mfin.gov.rs/upload/media/ZzkTpV_601696edb3a9a.pdf

Повећање индустријске производње у јуну од 4,4% м. вођено је растом прерађивачке индустрије од 6,3% м.

Индекси укупне индустријске производње (2020=100)

Индекси прерађивачке индустрије (2020=100)

Извор: РЗС, обрачунато у Мфин

Физички обим укупне индустријске производње у јуну већи је у односу на претходни месец за 3,0%, а прерађивачка индустрија за 2,7%, посматрано према десезонираним подацима. Прерађивачка индустрија наставља да буде покретач индустријског раста уз значајан допринос извозно оријентисаних делатности.

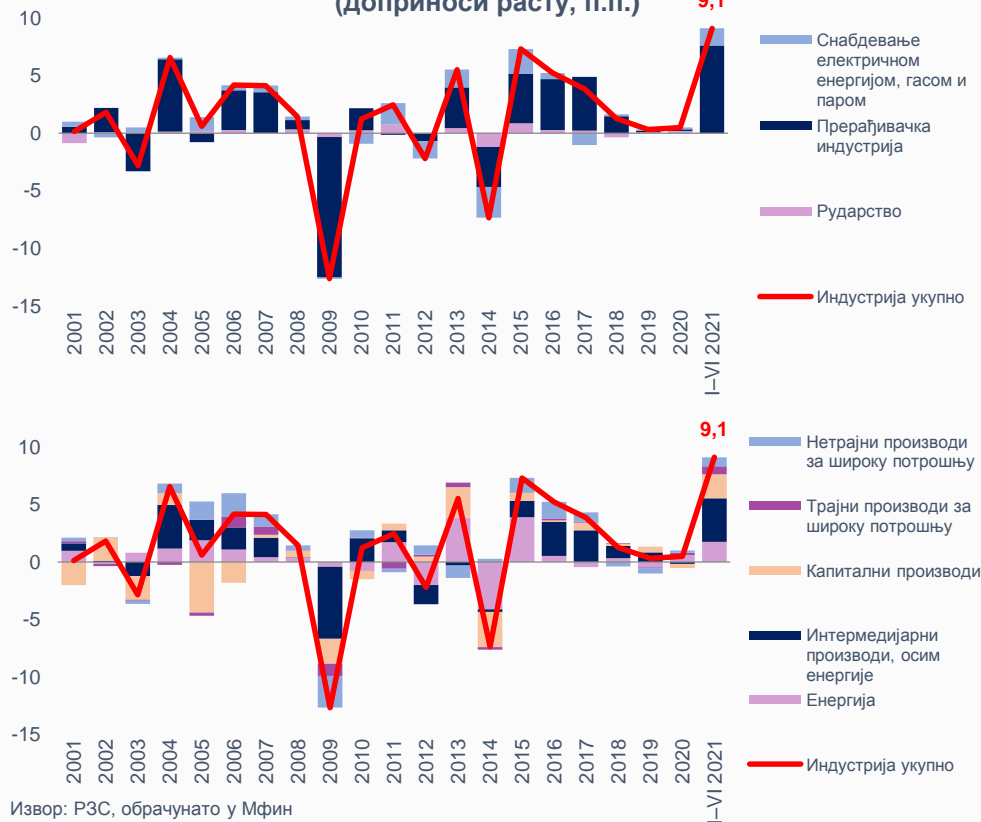
Прерађивачка индустрија седми месец заредом бележи међугодишњи раст производње, при чему је физички обим у јуну порастао за 6,3%. С друге стране, јунски ниво производње рударства и производње електричне енергије био је благо негативан.

Међугодишње посматрано, раст прерађивачке индустрије у јуну остварен је у 17 делатности од укупно 24.

Најзначајнији позитиван допринос прерађивачкој индустрији бележе извозно оријентисане делатности попут производње електричне опреме (раст од 25,9%, м), гумарске индустрије (13,3%) и аутомобилске индустрије (44,8%), уз значајан позитиван утицај производње осталих саобраћајних средстава (раст од 195,3%, м) и производње грађевинског материјала (18,1%). С друге стране, најзначајнији негативан допринос имале су производња рачунара и фармацеутска индустрија са падом од 24,3% и 4,2% м, респективно.

У првој половини 2021. године индустријска производња је остварила раст физичког обима од 9,1% мг.

Индустријска производња по производним секторима и намени, (доприноси расту, п.п.)

Доприноси стопи раста укупне индустрије, п.п, јануар–јун 2021.

Активирање нових производних капацитета пре свега као резултат ефектуирања страних директних инвестиција из претходног периода обезбедили су и у условима пандемије стабилну динамику економске активности прерађивачке индустрије, што уз ниску базу из истог периода претходне године опредељује раст производње овог сектора од 10,2% мг. у првих шест месеци.

У овом периоду, повећање производње прерађивачке индустрије од 10,2% мг. праћено је растом физичког обима готово свих делатности овог сектора, чиме је опредељено нешто више од четири петине раста укупне индустрије. Такође, позитиван допринос индустријској активности остварио је сектор производње струје уз раст физичког обима од 8,4% мг, док је благи пад производње рударства имао неутралан утицај.

Истовремено, све наменске групе бележе раст производње. Најзначајнији позитиван утицај потекао је од производње сировина и репроматеријала са растом од 12,1% мг, највећим делом услед раста гумарске индустрије, као и производње металних производа и грађевинског материјала. Уз раст капиталних производа од 23,0% мг, ове две наменске групе определиле су око две трећине раста укупне индустрије.

Високофреквентни индикатори указују на опоравак услужног сектора, који је претрпео највеће негативне последице пандемије коронавируса.

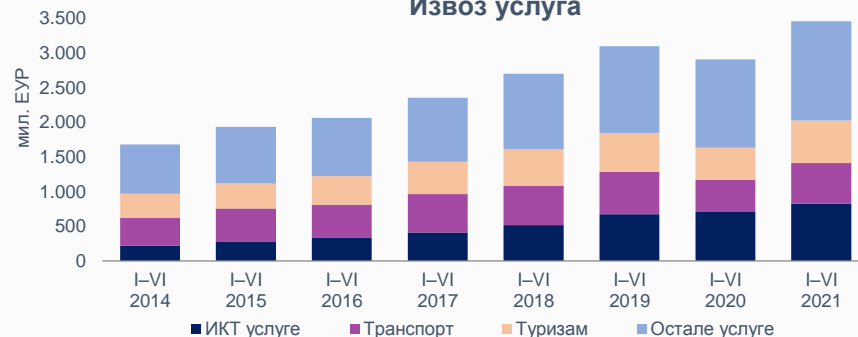
Промет у трговини на мало; трговина, саобраћај и услуге смештаја и исхране

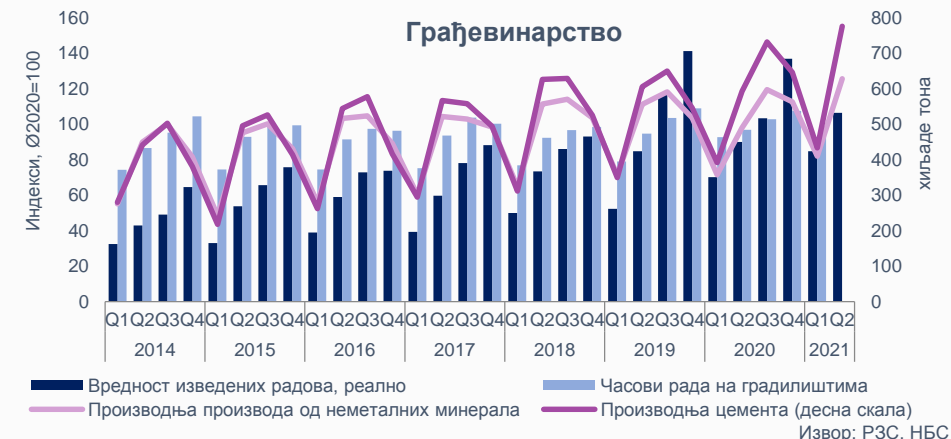
Ноћења и доласци туриста, девизни прилив од туризма

Извоз услуга

Грађевинарство

Услужни сектор карактеришу позитивна кретања. Трговина на мало наставља да бележи реални раст, који је у јуну износио 5,8% мг. Истовремено, туристичка активност мерена бројем долазака и ноћења туриста је међугодишње већи за 48,4% и 39,3%, респективно.

Промет робе у трговини на мало у првих шест месеци 2021. године реално је повећан за 11,6%.

У истом периоду туристичке дестинације је посетило 989 хиљада туриста, што је међугодишње повећање од 26,7%, уз раст броја остварених ноћења за 22,5%. Истовремено, девизни прилив по основу туризма већи је за 33,1% мг. и износио је 613,8 милиона евра.

У првом кварталу 2021. године, у односу на исти квартал 2020. године, остварен је раст броја новорегистрованих аутомобила за 29,8%.

Међугодишњи раст извоза услуга од 18,9% у првих шест месеци праћен је растом готово свих услужних делатности, при чему је извоз туристичких и ИКТ услуга са растом од 33,1% и 17,6% мг, респективно, обезбедио најзначајнији позитиван допринос.

Настављају се повољна кретања у сектору грађевинарства, уз реални раст вредности изведених грађевинских радова од 19,2% мг. у првој половини 2021. године и броја издатих грађевинских дозвола од 33,9% мг. Истовремено, производња цемента и грађевинског материјала међугодишње је већа за 22,8% и 21,0%, респективно.

ЕКСТЕРНИ СЕКТОР

У јуну 2021. године,
међугодишњи раст робног
извоза и увоза износио је 29,0%
и 34,0%, респективно

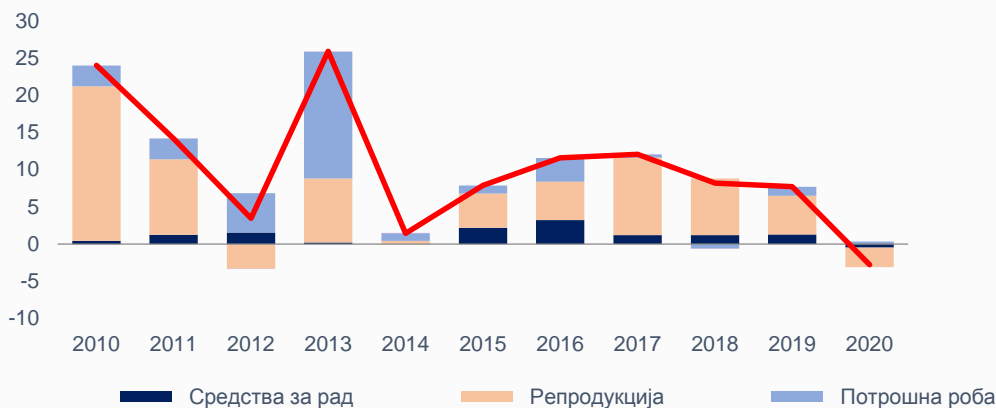
Покривеност робног увоза
извозом у јуну износила је 75,2%

Најзначајнији спољнотрговински
партнери Србије су Немачка,
Италија и Кина

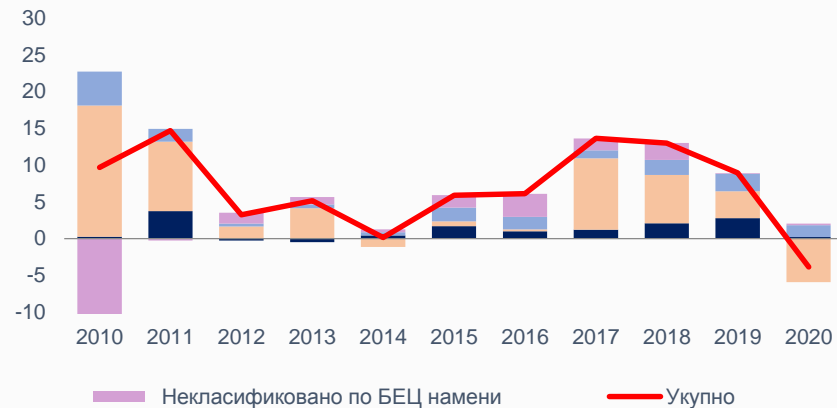
У јуну 2021. године, дефицит
текућег рачуна износио је 257,9
мил. евра

Смањена спољна тражња и увођење ванредног стања у великој мери су се одразили на кретање роба и услуга током 2020. Обим укупне спољнотрговинске робне размене био је мањи за 3,4% м.г. и износио је 40 млрд евра.

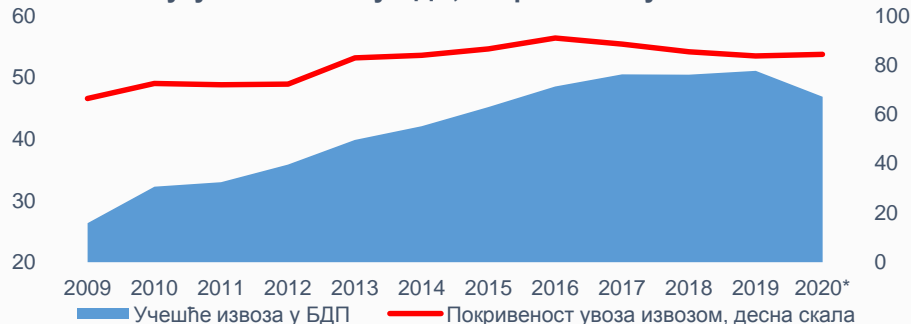
Извоз по економској намени производа БЕЦ, доприноси п.п.

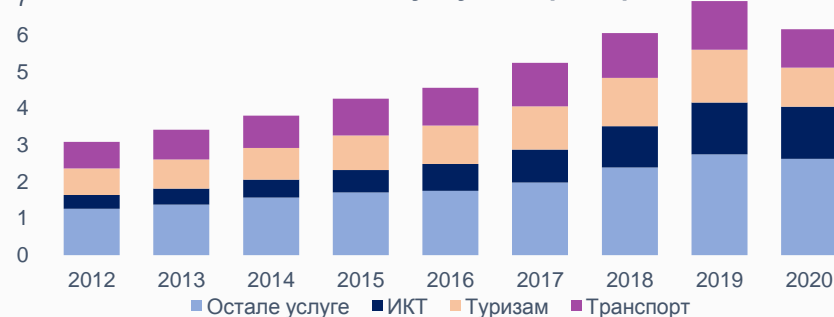
Увоз по економској намени производа БЕЦ, доприноси, п.п.

Учешће укупног извоза у БДП, покривеност увоза извозом*

Извоз услуга, млрд евра

Опоравак спољнотрговинске робне размене од шока услед „закључавања” економије регистрован је од септембра 2020. године, тако да је на крају 2020. године забележен пад извоза и увоза од 2,7% и 3,8%, међугодишње. Оваква кретања одредила су смањење дефицита спољнотрговинске робне размене од 6,9% у односу на 2019. годину.

Упркос успоравању екстерне тражње, пад извоза је био релативно мали. Носилац извозне активности, прерађивачка индустрија, остварила је пад извоза од 5% уз приметан опоравак извозно значајних делатности. Такође, на увећање извозне активности доминантно се одразила добра пољопривредна сезона, као и увећан извоз у рударству.

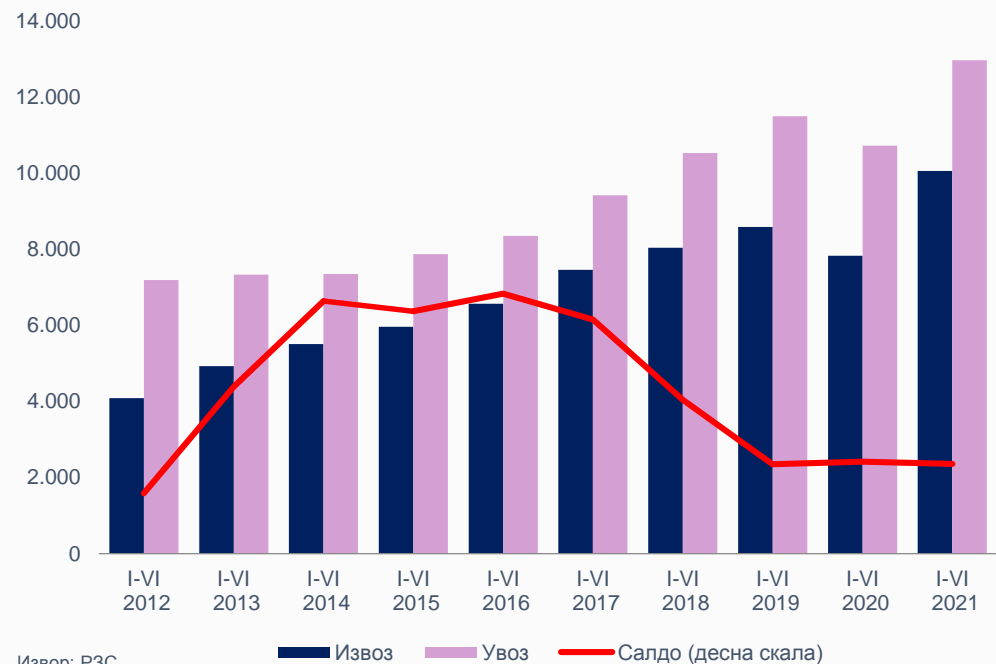
Увоз репроматеријала је доминантан у структури робног увоза по наменским групама. У 2020. он је био за 10,5% нижи и тиме је одредио и укупан пад увозне активности. Од средине године приметан је опоравак увоза потрошне робе и опреме.

Смањење обима спољнотрговинских токова услед глобалне рецесије имало је за последицу смањење учешћа укупног извоза у БДП у 2020. години на 48,0% што је мање у односу на 2019. годину за око 3 п.п.

Извор: РЗС
*Процена Мфин, према националним рачунима

У првој половини 2021. године, укупно је извезено робе у вредности од 10,1 млрд евра, а увезено 13 млрд евра (28,5% и 21% мг, респективно), док је покривеност увоза извозом повећана на 77,6% у односу на 73% из истог периода претходне године.

Спољнотрговинска робна размена у периоду јан–јун (2012-2021), мил. евра

Делатности са најзначајнијим утицајем на раст/пад извоза

Делатности са најзначајнијим утицајем на раст/пад увоза

Само у јуну 2021. године, спољнотрговинска робна размена је међугодишње увећана за 31,8% и износила је 4,2 млрд евра, услед раста извоза од 29% и увоза од 34%.

У јуну 2021. године, укупно је извезено робе у вредности од 1,8 млрд евра, што је повећање од 29% у односу на исти месец претходне године. Раст извоза прерађивачке индустрије у јуну је износио 27,7%, а у оквиру ње најзначајнији допринос забележен је код аутомобилске и хемијске индустрије, али и код извоза електричне опреме (повећање за 68,3, 46,2 и 44,7 мил. евра, респективно). Поред тога, забележен је и снажан раст извоза рударског сектора, где је остварено повећање од 67,6 мил. евра.

У посматраном месецу, укупно је увезено 2,4 млрд евра, што је раст од 34%, међугодишње. Истовремено, раст увоза у највећој мери опредељен је већим увозом репродукционих добара (52,7%) и потрошне робе (12,5%), а позитивно се одразио и већи увоз опреме, повећавајући увоз за 30,3 мил. евра.

У периоду јануар–јун 2021. године, раст извоза забележен је у свим производним секторима. Извоз прерађивачке индустрије био је већи за 1,9 млрд евра, у односу на исти период претходне године. Највећа повећања регистрована су код извоза електричне опреме (49,6%), моторних возила (44,9%) и гумарске индустрије (29,8%), док су истовремено забележене и високе стопе раста извоза хемијских производа (39,3%) и основних метала (28,6%). На раст извоза позитивно се одразио и виши извоз рударства и пољопривреде.

У првих шест месеци 2021. године, раст увоза забележен је код свих група производа. Готово две трећине раста увоза опредељено је вишим увозом репроматеријала, услед повећане активности привреде, али и веће цене нафте. Истовремено, увоз потрошне робе и опреме забележио је раст од 12,7% и 14,4%, респективно.

Најзначајнији спољнотрговински партнери Србије периоду јануар–јун 2021. године.

Робни извоз (мил. евра) и најзначајнији производи (%)

	1.251,7
Опрема за дистрибуц.ел.енерг.	16,8
Ротационе електричне машине	15,2
Воће припремљено и производи	5,2
Делови, прибор за мотор.возила	3,7
Остало	59,1

Робни увоз (мил. евра) и најзначајнији производи (%)

	1.737,8
Бакар	5,4
Путнички аутомобили	4,5
Лекови	4,1
Елек. апар.за струјна кола	3,5
Остало	82,5

	880,8
Путнички аутомобили	15,5
Обућа	9,5
Одећа	4,6
Кукуруз,у зрну	4,5
Остало	65,9

	1.111,0
Делови,прибор за мотор.возила	5,5
Бакар	5,1
Кожа	4,9
Производи од пластике	2,6
Остало	81,9

	336,8
Бакар	46,1
Руде бабра и концентрати	37,2
Дрво,просто обрађено	3,5
Дрво необрађ.или грубо обрађ.	2,5
Остало	10,7

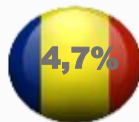
	1.568,6
Телекомуникациона опрема	9,5
Машине за АОП и јединице	4,2
Медиц.и фарм. производи	3,7
Електришне машине,апарати	3,6
Остало	79,0

	527,8
Опрема за дистрибуц.ел.енерг.	19,9
Термојонске електронске цеви	14,5
Цеви и цева од пластич. маса	4,1
Клипни мотори СУС	3,8
Остало	57,4

	586,0
Уља од нафте и минерала	10,9
Лекови	7,5
Опрема за дистрибуц.ел.енерг.	6,0
Гас природни,течни или не	3,6
Остало	72,1

	649,3
Кукуруз,у зрну	33,8
Пшеница и наполица	8,5
Опрема за дистрибуц.ел.енерг.	8,1
Произв. од коже и вешт.коже	3,6
Остало	46,0

	424,7
Уља од нафте и минерала	7,1
Ваљани производи,неплатирани	6,6
Фурнир и остало обрађено дрво	4,9
Руде бабра и концентрати	4,4
Остало	76,9

	698,3
Уља од нафте и минерала	11,8
Ваљани производи,неплатирани	3,2
Обућа	2,8
Производи од житарица,брашна,скроба	2,7
Остало	79,6

	319,7
Шипке,профили,фазонски челик	15,9
Кокс,полукокс,ретортни угаљ	14,4
Дрво,просто обрађено	6,2
Конструкције и делови	4,7
Остало	58,9

Учешће у ук. сп.трг.
робној размени

У периоду јануар–јул 2021. године, укупна вредност извоза 15 највећих извозника износила је 2,9 млрд евра. Највећи извозник је Зиђин Бор, а следе смедеревска железара и Тигар.

15 НАЈВЕЋИХ ИЗВОЗНИКА* у периоду јануар–јул 2021. године (мил. евра)

НАЗИВ ИЗВОЗНИКА	МЕСТО	ИЗВОЗ
SERBIA ZIJIN BOR COPPER	БОР	469,9
HBIS GROUP SERBIA IRON & STEEL D.O.O.	БЕОГРАД	336,3
TIGAR TYRES	ПИРОТ	236,4
NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE	НОВИ САД	230,7
LEONI WIRING SYSTEMS SOUTHEAST	ПРОКУПЉЕ	203,2
HENKEL SRBIJA	БЕОГРАД	203,0
YURA CORPORATION	РАЧА	183,2
FCA SRBIJA D.O.O.	КРАГУЈЕВАЦ	181,5
GRUNDFOS SRBIJA	ИНЂИЈА	142,8
DRUŠTVO ZA TRGOVINU ROBERT BOSCH	БЕОГРАД	136,3
HIP - PETROHEMIJA	ПАНЧЕВО	121,9
PHILIP MORRIS OPERATIONS	НИШ	121,5
HEMOFARM	ВРШАЦ	120,4
TETRA PAK PRODUCTION	БЕОГРАД	115,9
ZF SERBIA D.O.O. PANCEVO	ПАНЧЕВО	109,1

Најзначајнији извозни производи у периоду јануар–јун 2021. године

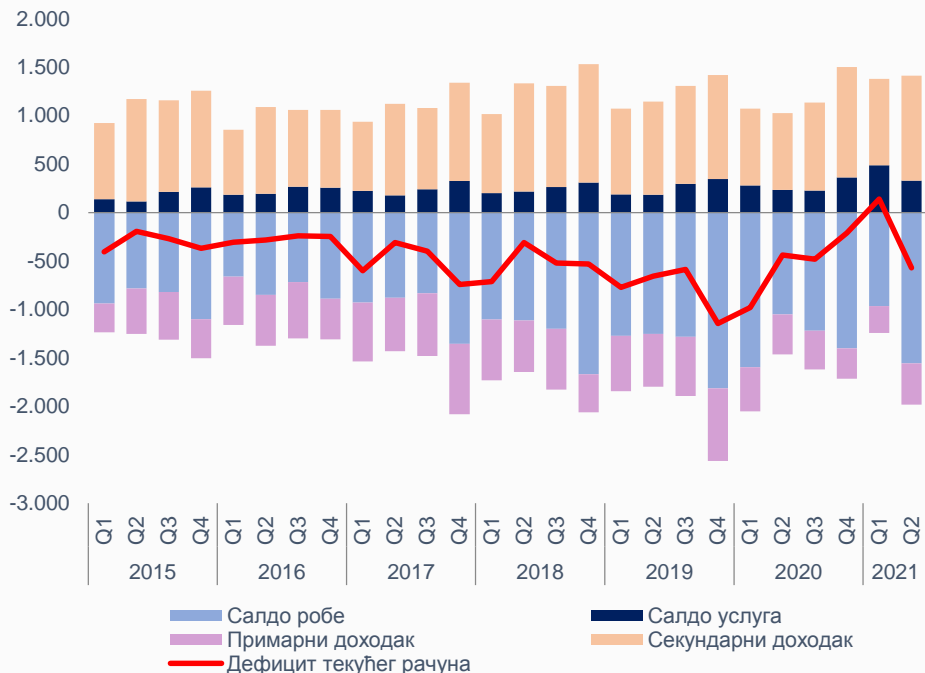
Најзначајнији увозни производи у периоду јануар–јун 2021. године

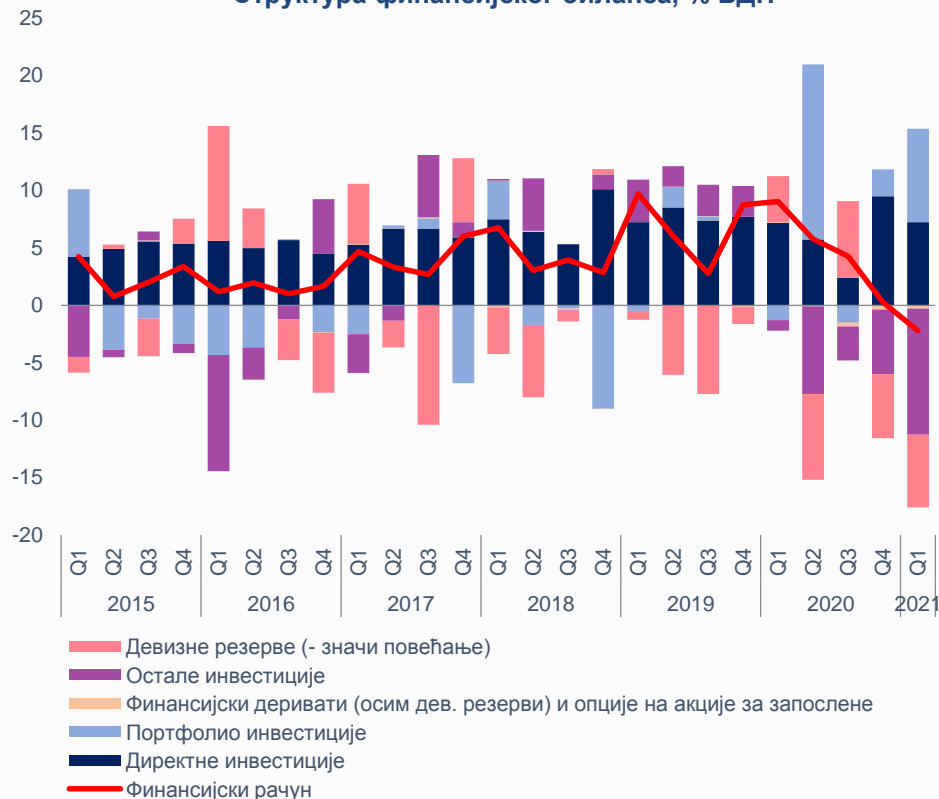
* Према евиденцији Управе царина, појединачни подаци (без сумирања компанијских групација и холдинга)

У првој половини 2021. године, на текућем рачуну платног биланса забележен је дефицит у износу од 431,9 мил. евра, што је смањење од 855,5 мил. евра у односу на исти период претходне године.

Платни биланс, мил. евра

Структура финансијског биланса, % БДП

Извор: НБС

Укључени су међукомпанијски кредити и реинвестирана добит.

На рачуну роба и услуга забележен је дефицит у износу од 1,7 млрд евра, што представља смањење од 19,7% у односу на исти период претходне године.

У периоду јануар–јун 2021. године, робни дефицит је износио 2.520,3 мил. евра и нижи је за 82,7 мил. евра мг, док је суфицит у размени услуга повећан за 334,5 мил. евра и износио је 817,4 мил. евра.

У посматраном периоду остварен је незнатно виши дефицит примарног дохотка (повећање од 11,7 мил. евра, односно за 1,7%). Суфицит секундарног дохотка био је међугодишње виши за скоро 30% и износио је 1.974,9 мил. евра, највећим делом услед повећаног прилива дознака из иностранства.

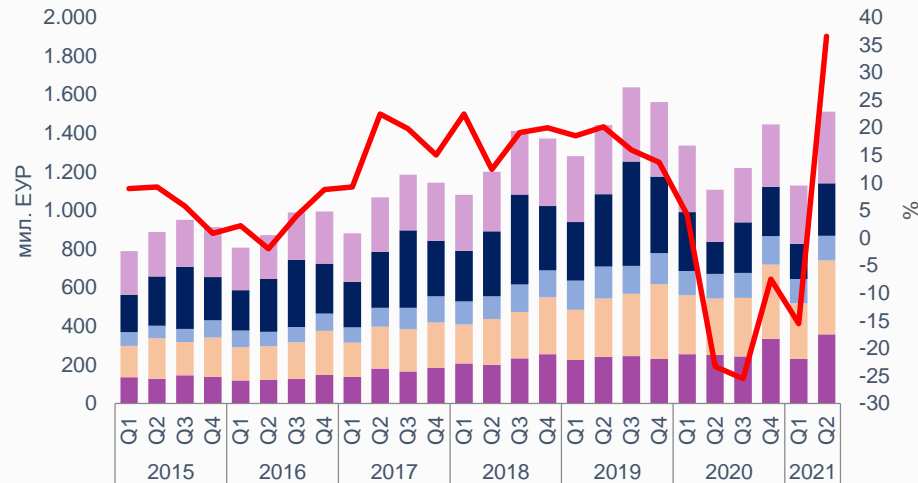
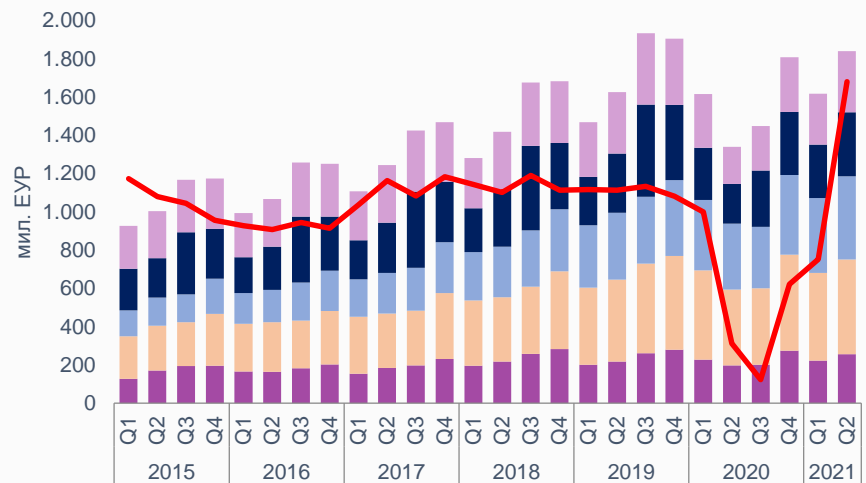
У првих шест месеци 2021. године, нето прилив СДИ износио је 1,6 млрд евра, што представља раст од 11,4% међугодишње. Укупан прилив по основу СДИ износио је 1.732,8 мил. евра.

Нето прилив портфолио инвестиција у посматраном периоду износио је 783,7 мил. евра.

У првој половини 2021. године, у спољнотрговинској размени услуга остварен је суфицит који је био већи за 69,3% м.г. одређен вишим суфицитом у туристичком сектору и ИКТ. Лични трансфери из иностранства повећани су за 23,7% у односу на исти период претходне године.

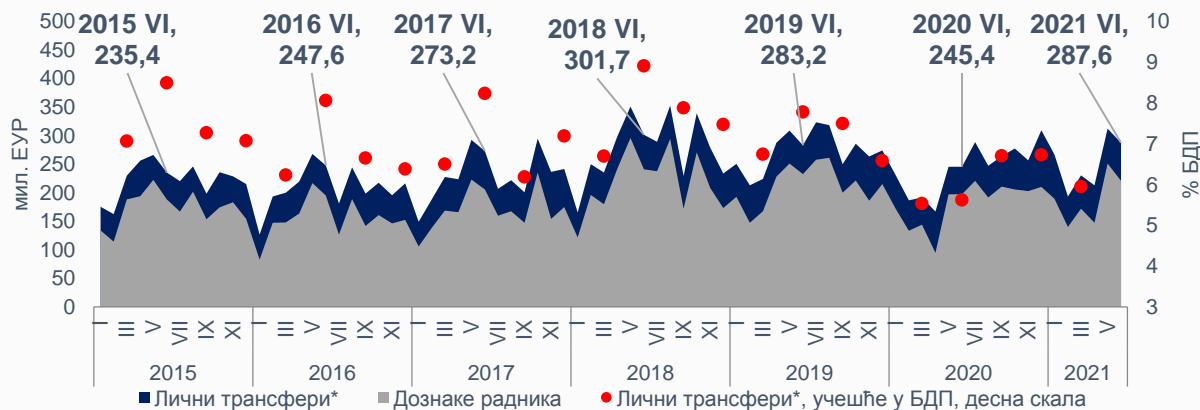
Структура извоза услуга, мил. ЕУР

Структура увоза услуга, мил. ЕУР

■ Транспорт
■ Туризам
■ Услуге телекомуникација, компјутерске и информацијске услуге
■ Остале пословне услуге
■ Остале услуге
— Извоз услуга, стопа раста, десна скала, леви графикон; Увоз услуга, стопа раста, десна скала, десни графикон

Лични трансфери и дознаке радника, мил. ЕУР

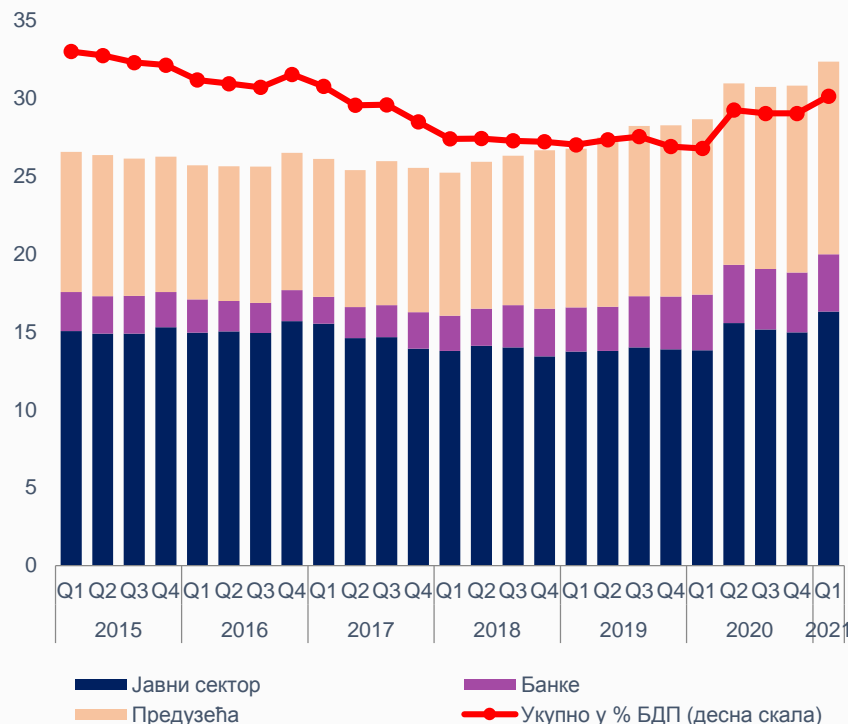

■ Лични трансфери* ■ Дознаке радника ● Лични трансфери*, учешће у БДП, десна скала

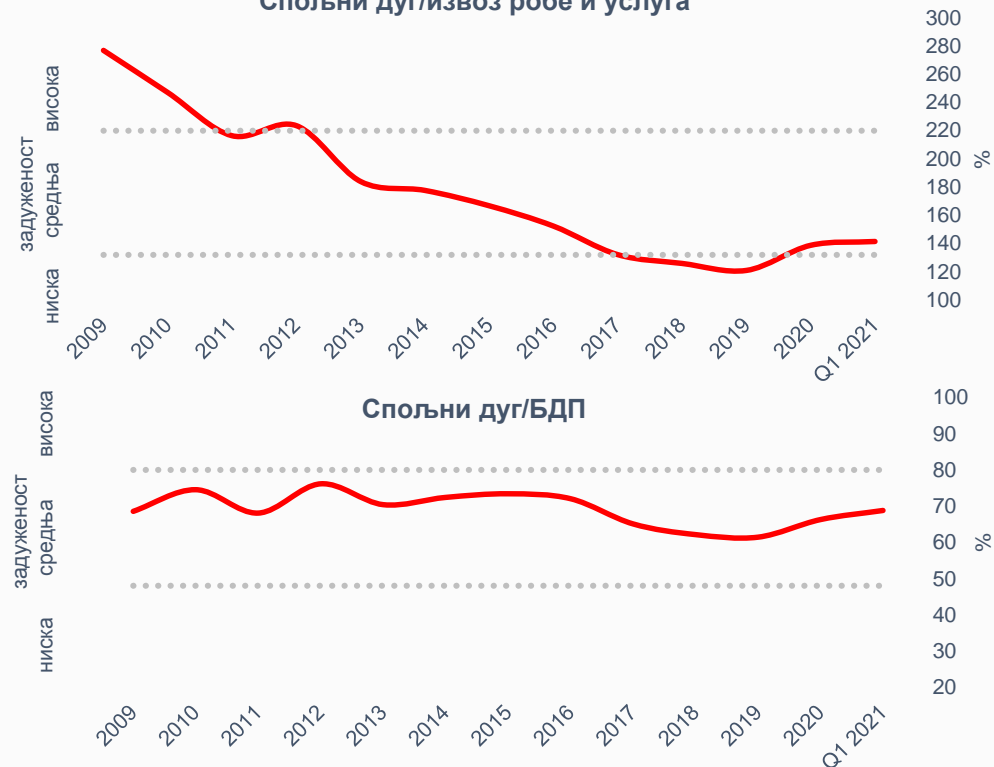
* Текући трансфери између резидентних и нерезидентних домаћинстава.

На крају првог квартала 2021. године укупан спољни дуг износио је 68,8% БДП.

Спољни дуг, у млрд евра

Спољни дуг/извоз робе и услуга

Спољни дуг/БДП

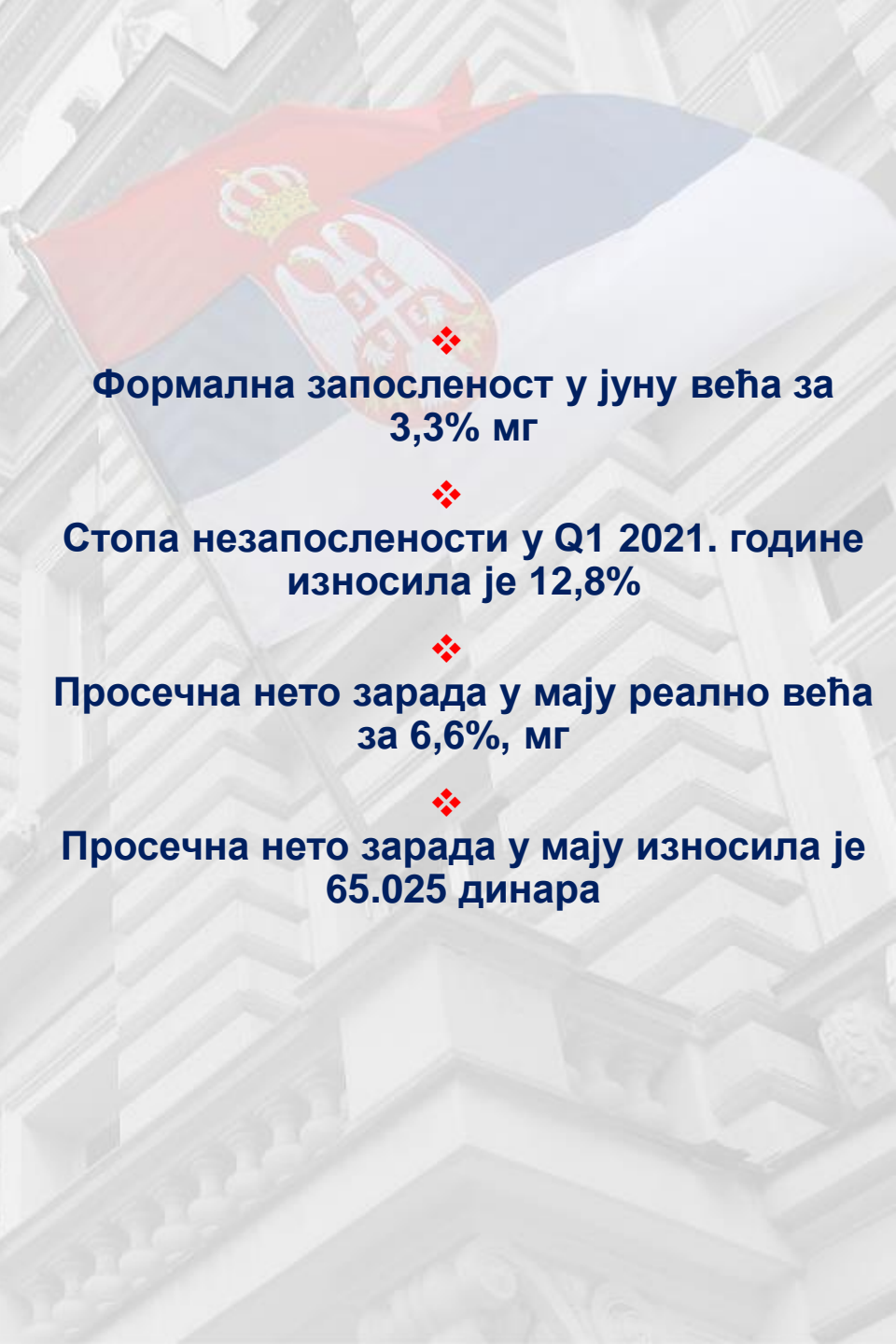
Задуженост предузећа је повећана за 347,3 мил. евра, а банкарски сектор је смањио задуженост за 146,1 мил. евра у поређењу са крајем претходне године. Истовремено задуженост јавног сектора је повећана за 1,3 млрд евра.

На крају првог квартала 2021. године, у поређењу са крајем 2020. године повећани су рацио спољни дуг према извозу и рацио спољни дуг према БДП. На повећање оба рациа, највећи утицај имала је продаја државних обвезница на међународном финансијском тржишту у износу од милијарду евра, са циљем помоћи привреди у време економске неизвесности изазване епидемијом вируса корона.

Према критеријумима Светске банке*, тренутни ниво спољног дуга према извозу, као и према БДП Србију сврстава у ред средње задужених земаља.

* Према критеријумима Светске банке, земља је ниско задужена ако је однос спољног дуга и извоза робе и услуга испод 132%, а високо задужена ако је тај однос изнад 220%. Према истим критеријумима, земља је ниско задужена ако је однос спољног дуга и БДП испод 48%, а високо задужена ако је тај однос изнад 80%.

ТРЖИШТЕ РАДА

❖
Формална запосленост у јуну већа за
3,3% мг

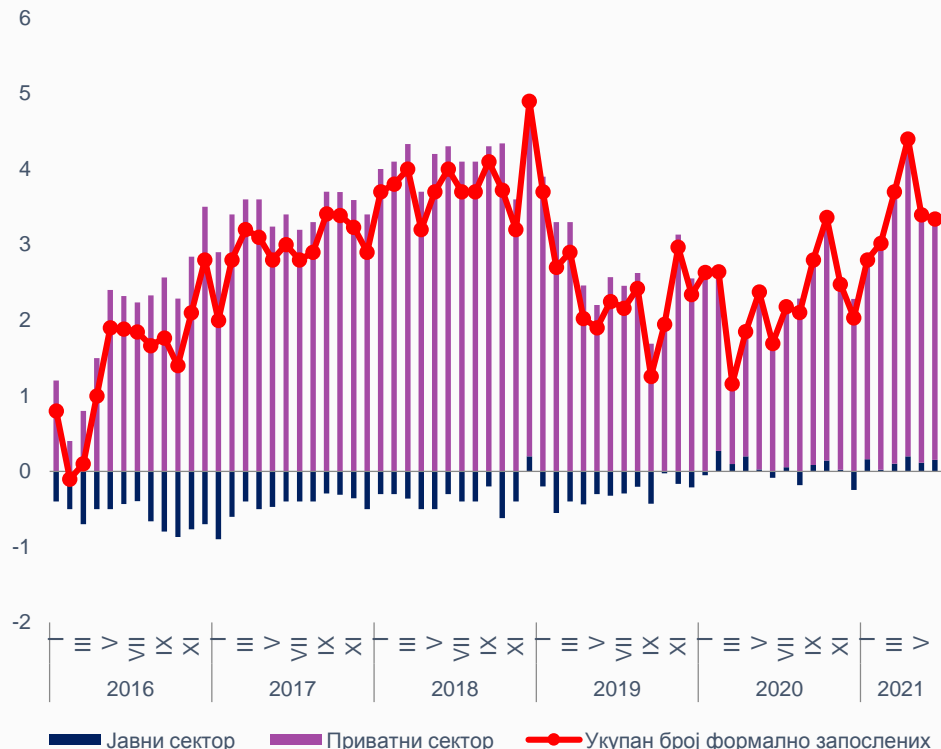
❖
Стопа незапослености у Q1 2021. године
износила је 12,8%

❖
Просечна нето зарада у мају реално већа
за 6,6%, мг

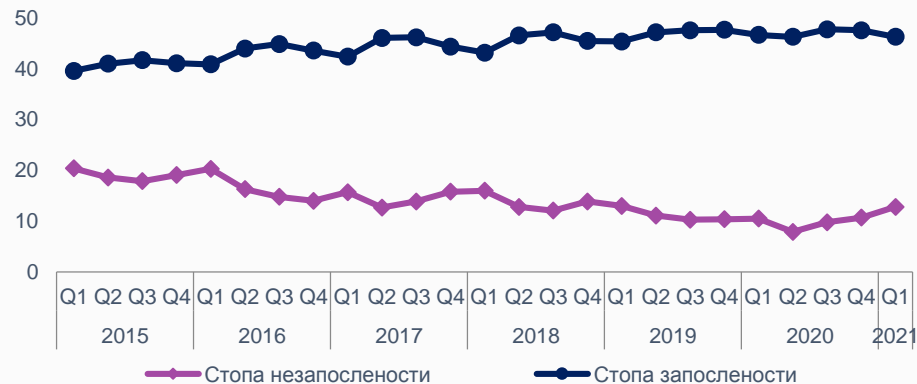
❖
Просечна нето зарада у мају износила је
65.025 динара

Број формално запослених у јуну према евиденцији ЦРОСО* наставио је са растом и био је међугодишње већи за 3,3%.

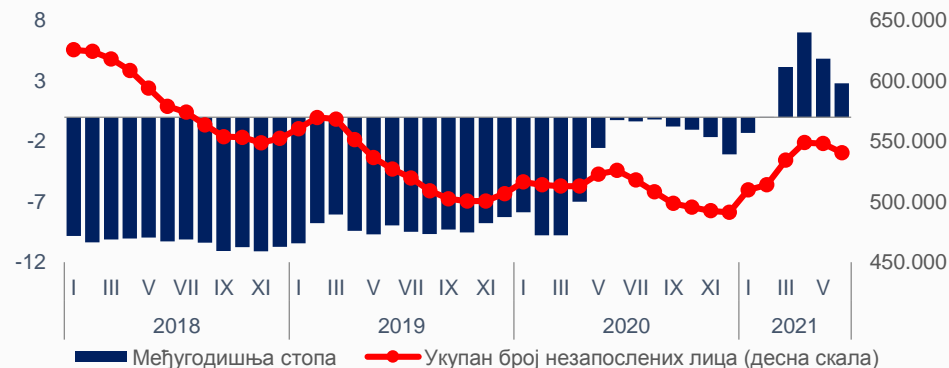
Просечан број формално запослених, допринос међугодишњој стопи раста

Стопа запослености и незапослености према АРС

Број незапослених лица према НСЗ

Успех економског пакета мера верификован је изостанком значајнијих негативних ефеката пандемије на тржиште рада. Очувана су радна места и зараде, како у приватном тако и у јавном сектору, а сценарио осетнијег повећања незапослености је избегнут.

Према ЦРОСО* евиденцији повећање запослености у јуну на међугодишњем нивоу готово у потпуности је резултат раста запослености у приватном сектору од 4,4%, док је у јавном сектору број запослених био већи за 0,5%. Посматрано по делатностима најзначајнији међугодишњи раст у јуну је регистрован у прерађивачкој индустрији, трговини и ИКТ.

У периоду јануар-јун запосленост је порасла за 3,4%, мг.

С друге стране према подацима Националне службе за запошљавање број незапослених лица у јуну порастао је за 2,8% мг. Према промењеној методологији Анкете о радној снази у првом кварталу 2021. године стопа незапослености је износила 12,8%, док је истовремено, стопа запослености благо смањена за 0,4 п.п. и износила је 46,3%.

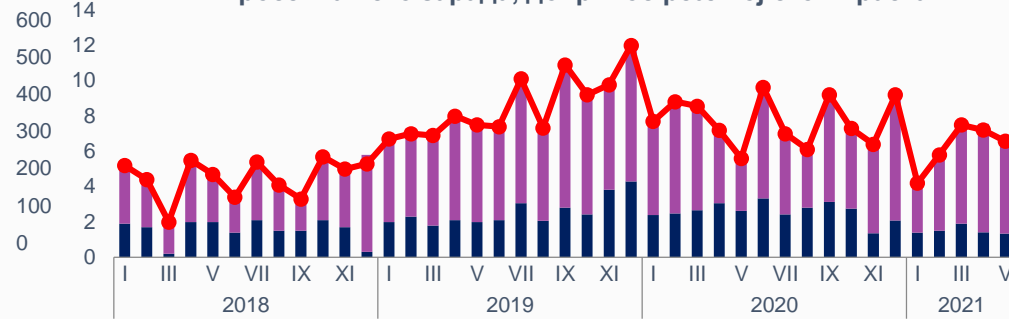
* Централни регистар обавезног социјалног осигурања

Добро стање на тржишту рада огледа се у расту зарада, који је резултат, пре свега, опште стабилности економије и привредног раста. Просечна нето зарада је у мају међугодишње повећана за 10,4% номинално, односно 6,6% реално и износила је 65.025 динара.

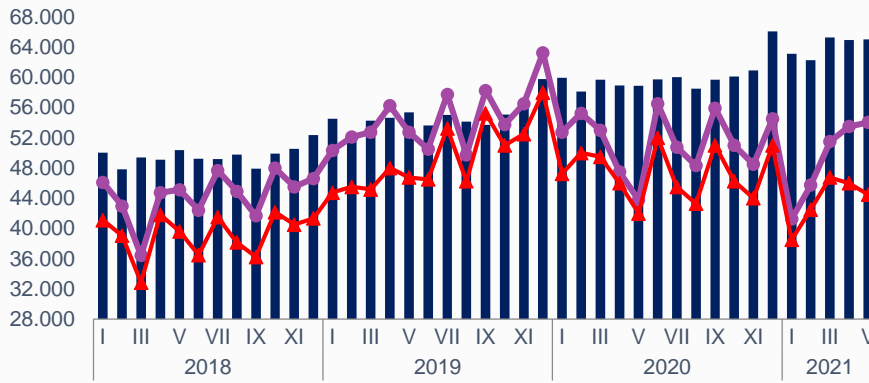

■ Просечна нето зарада, ЕУР

Просечна нето зарада, допринос реалној стопи раста

■ Јавни сектор ■ Приватни сектор — Просечна нето зарада

■ Просечна нето зарада, РСД
 — Просечна нето зарада, номинална стопа раста (десна скала)
 — Просечна нето зарада, реална стопа раста (десна скала)

Просечна нето зарада, допринос реалној стопи раста

■ Пољопривреда, шумарство и рибарство ■ Индустија ■ Грађевинарство ■ Услуге

Секторски посматрано, најзначајнији раст зарада је забележен у прерађивачкој индустрији и трговини. У оквиру јавног сектора највећи раст бележе зараде у здравству.

Међугодишњи реални раст зарада у мају био је вођен повећањем зарада у приватном сектору од 7,7% и потпомогнут растом зарада у јавном сектору за 4,7%. Раст зарада у јавном сектору резултат је одлуке Владе о повећању зарада у јавном сектору, почев од јануара 2021. године, за 5,0% запосленима у здравству, а осталима за 3,5%, као и додатних 1,5% од априла.

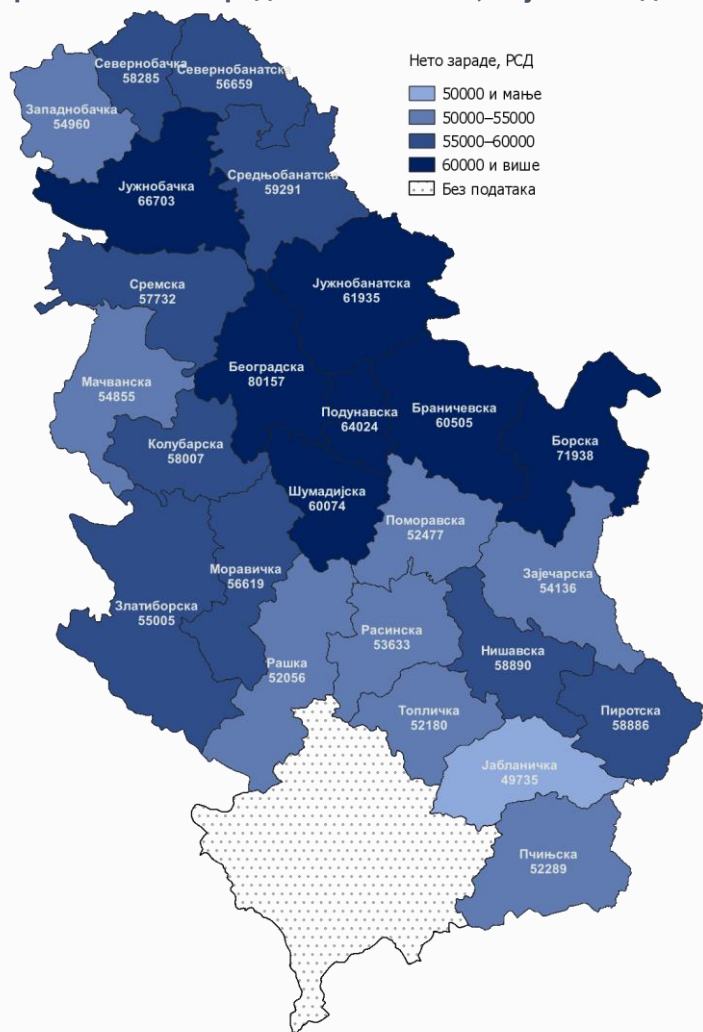
У периоду јануар-мај просечна нето зарада је реално повећана за 6,3%, мг.

На општи раст зарада утицала је одлука о повећању минималне цене рада са 172,54 динара по радном часу колико је износила у 2020. години на 183,93 у 2021. години.

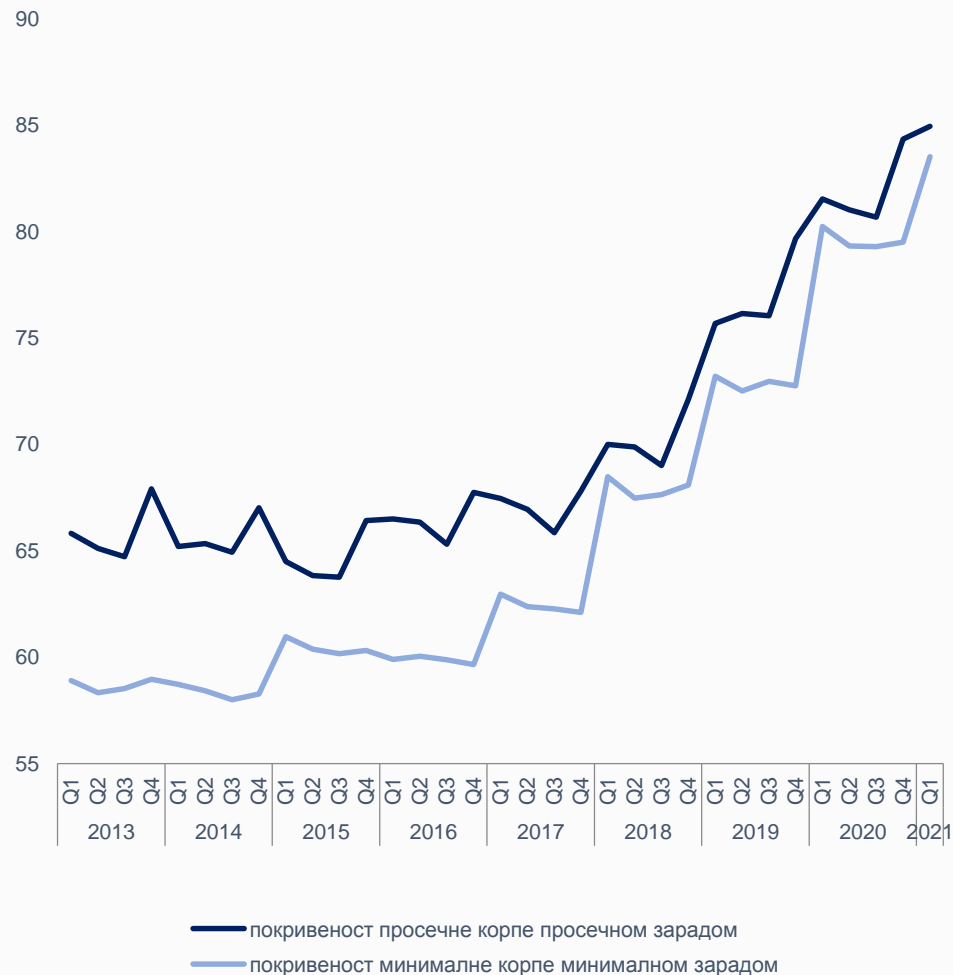
Извор: РЗС, прерачунато у МФИН

Активне мере Владе РС креиране су у смеру смањења идентификованих регионалних и социјалних неједнакости.

Просечне нето зараде по областима, мај 2021. године

Однос зараде и потрошачке корпе

Регионални критеријум при субвенционисању инвестиција, активна улога државе у социо-економском дијалогу, првенствено по питању минималне цене рада, као и увођење принципа родно одговорног буџетирања обезбедили су континуирано смањење проблема вертикалних и хоризонталних неједнакости.

Извор: РЗС и Министарство трговине, туризма и телекомуникација

МОНЕТАРНА КРЕТАЊА

❖
Међугодишња инфлација је у јуну
износила 3,3%

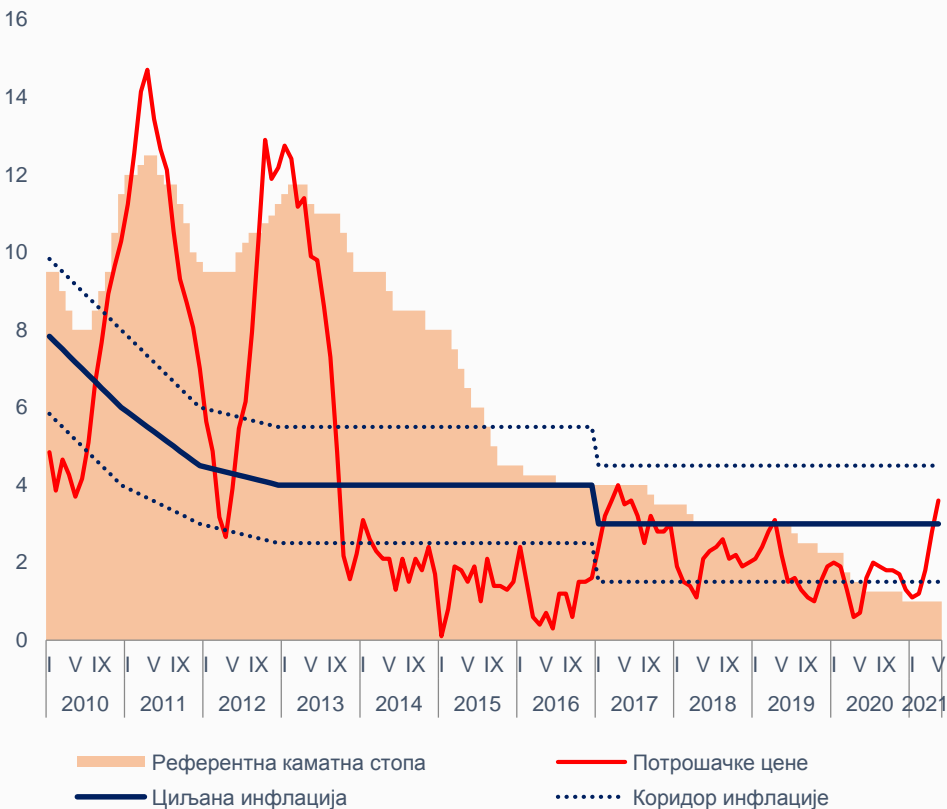
❖
Кредитна активност је номинално већа
за 7,3% у односу на јун 2020. године

❖
Динар је у јуну у просеку апрецирао за
1,4% реално, мг

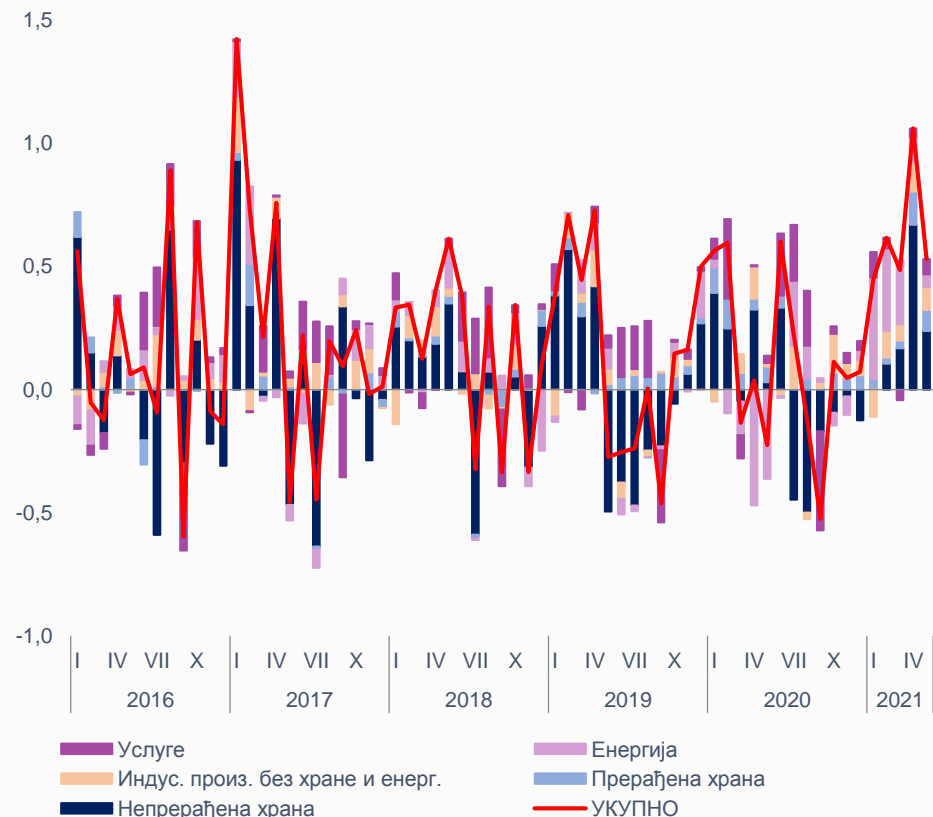
❖
Девизне резерве на крају јуна износе
14.092 мил. евра

Инфлација се почетком 2021. године кретала на нешто вишем нивоу у односу на претходни период, што је било последица утицаја фактора привременог карактера. НБС је у августу задржала референтну каматну стопу на нивоу од 1,00%.

Инфлација, међугодишње стопе раста, у %

Доприноси месечној инфлацији, п.п.

На још увек ниске инфлаторне притиске указује кретање базне инфлације, која је у јуну износила 2,0%, мг.

Повећање инфлације у јуну вођено је дејством привремених фактора – повећањем светских цена нафте, електричне енергије и дувана, као и њеном ниском базном вредношћу.

На месечном нивоу потрошачке цене су у јуну биле веће за 0,3%, пре свега због повећања цена нафтних деривата и туристичких аранжмана.

Услед повећане неизвесности у међународном окружењу, због ширења вируса корона, али у условима и даље присутних ниских инфлаторних притисака, НБС је у 2020. години четири пута доносила одлуку о снижењу референтне каматне стопе за 0,50 п.п. у марту, за по 0,25 п.п. у априлу, јуну и децембру, на најнижи ниво у режиму циљања инфлације од 1,00%.

Извор: РЗС, НБС

Укупна кредитна активност је и у јуну 2021. године наставила да бележи раст, захваљујући ефектима мораторијума, а позитиван допринос пружају и кредити из гарантне шеме.

Међугодишње стопе раста кредитне активности

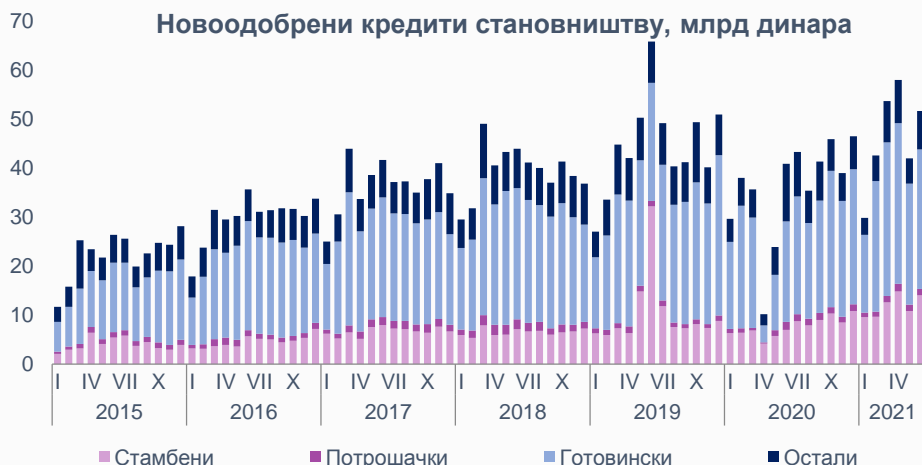
Кредитна активност, доприноси м. стопи

Новоодобрени кредити привреди, млрд динара

Новоодобрени кредити становништву, млрд динара

Позитиван допринос расту кредита дали су и привреда и становништво, а задржана је и повољна структура кредита, пре свега код привреде, где је учешће инвестиционих кредита било веће од кредита за обртна средства. На крају маја рачио проблематичних кредита износио је 3,7%.

Регистровано је номинално повећање пласмана привреди од 4,4%, а кредитна активност становништву је порасла по стопи од 9,3%, м.г. номинално. Каматна стопа на укупне новоодобрене динарске кредите је повећана за 0,9 п.п, м.г. и износила је 6,43%. Укупни новоодобрени кредити су смањени за 9,6%, м.г.

Ради додатног подстицаја привредног и кредитног раста, НБС је у децембру 2020. године донела одлуку да смањи каматну стопу на депозитне олакшице за 0,15 п.п, на 0,10% и стопу на кредитне олакшице за 0,35 п.п, на 1,90%. Такође, обезбеђена је и директна подршка приватном сектору кроз продужење мораторијума на отплату кредита.

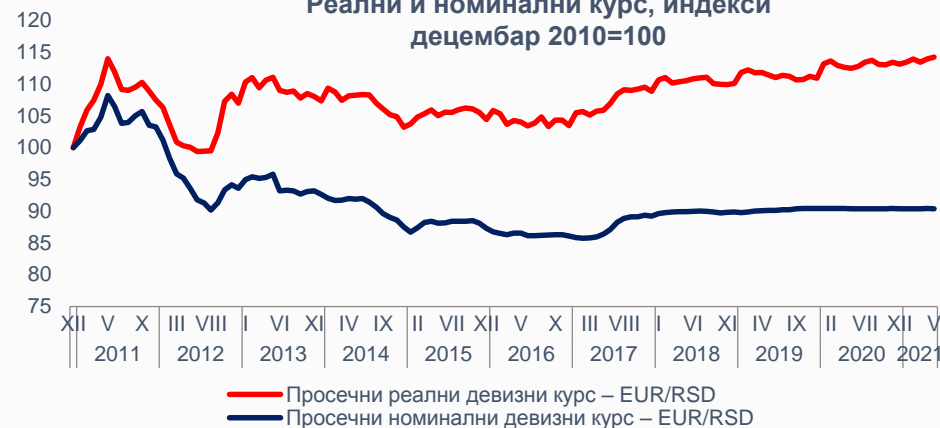
Извор: НБС

Динар је просечно у јуну 2021. године међугодишње реално апрецирао за 1,4%, док се номинално није мењао. Девизне резерве су у јуну биле веће за 1,0% у односу на исти месец претходне године и износиле су 14,1 млрд евра.

Кретање девизног курса и интервенције НБС на међубанкарском девизном тржишту

Реални и номинални курс, индекси децембар 2010=100

Покривеност увоза роба и услуга девизним резервама

Девизне резерве и девизна штедња становништва, млрд ЕУР

* Према последње расположивом податку из платног биланса НБС.

Кретања на девизном тржишту карактерише релативна стабилност девизног курса, упркос негативним ефектима коронавируса.

Ради ублажавања прекомерних краткорочних осцилација курса динара НБС је у јуну интервенисала на међубанкарском девизном тржишту нето куповином девиза у износу од 325 мил. евра.

Девизне резерве НБС су крајем јуна биле ниже за 89,8 мил. евра у односу на претходни месец, што је првенствено резултат нето одлива по основу плаћања обавеза државе.

Извор: НБС

ФИСКАЛНА КРЕТАЊА

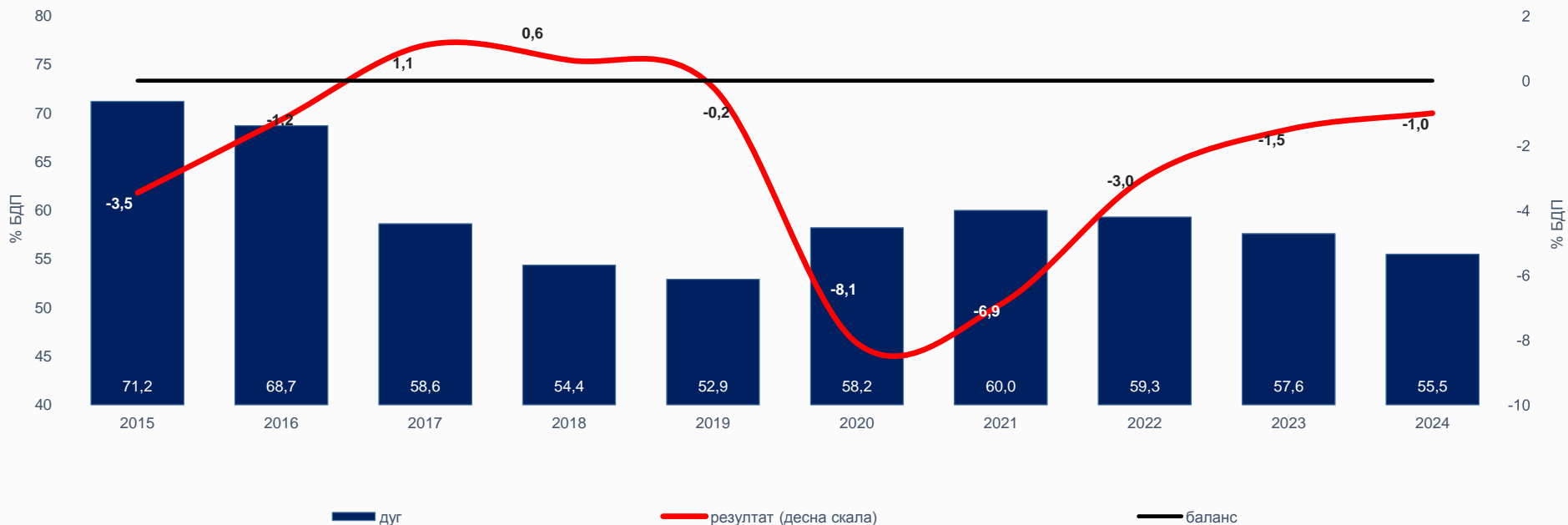
❖
Фискални дефицит у 2020. и 2021. години привремено већи.

❖
Дефицит у 2020. години (8,1% БДП) последица је виших расхода због пакета мера подршке и набавке медицинске опреме.

❖
Дефицитом у 2021. години од 6,9% БДП обезбеђен је додатни пакет фискалних мера у износу од 4,6% БДП. Предвиђена је помоћ најугроженијим секторима и додатна подршка становништву. Такође, наставља се тренд раста капиталних расхода чији ниво ће достићи 7,2% БДП.

❖
Подршка привреди и становништву у условима пандемије, утицала је на повећање јавног дуга. Јавни дуг је под контролом, стабилно испод 60% БДП.

Фискални резултат и дуг опште државе, % БДП

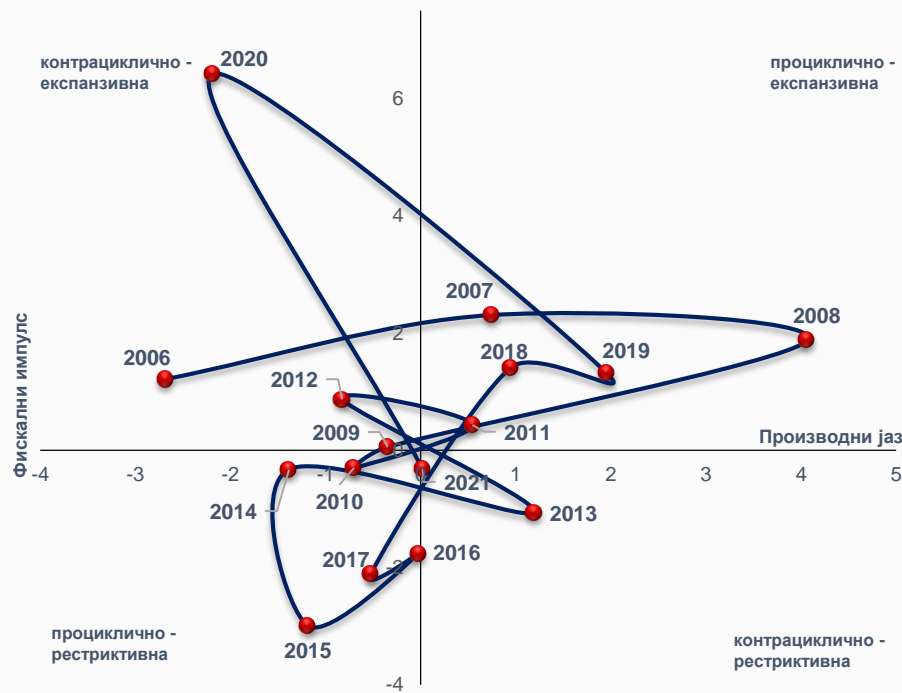
У наредном средњорочном периоду предвиђено је умерено смањење дефицита опште државе како би се путем фискалне политике обезбедила потребна флексибилност националне економије на евентуалне екстерне шокове. То се, пре свега, односи на расходну страну, у виду повећања јавних инвестиција, као и додатног улагања у здравствени систем. На приходној страни приоритет ће остати даље смањење пореског оптерећења зарада и наставак борбе против пореске евазије и сиве економије.

Циклично прилагођени и структурни фискални биланс

Производни јаз, циклично прилагођени и структурни фискални биланс у периоду 2005–2024. год, % БДП

Карактер фискалне политике и производни јаз за период 2005–2021. године

Структурна фискална позиција земље није значајно нарушена, због тога што су спроведене мере помоћи привреди из домена фискалне политике временски ограниченог карактера. Фискална политика у 2021. години је умерено рестриктивна и по карактеру неутрална, највећим делом због креираног новог пакета економске помоћи привреди и становништву. У периоду од 2022. до 2024. године контрациклични карактер фискалне политике је нешто израженији, услед постављених циљева уравнотежења и стабилизације јавних финансија, у условима позитивног производног јаз.

* За оцену циклично прилагођеног фискалног биланса коришћена је дезагрегирани приступ ОЕЦД методологије. Детаљнији опис коришћене методологије може се пронаћи у Фискалној стратегији за 2013. годину са пројекцијама за 2014. и 2015. годину или путем линка <http://www.mfin.gov.rs/pages/article.php?id=8626>.

** Структурни примарни биланс се добија искључивањем прихода и расхода по основу камата, као и једнократних прихода и расхода из циклично прилагођеног резултата.

*** Карактер фискалне политике се оцењује комбиновањем производног јаз и тзв. фискалног импулса. Фискални импулс дефинише фискалну политику као експанзивну или рестриктивну и у овом случају је добијен као разлика два узастопна структурна примарна биланса.

Проактивни одговор Србије на пандемију COVID-19 у 2020. години

Влада је предузела проактивне мере за сузбијање негативних ефеката глобалне пандемије COVID-19 и пружања подршке својој локалној економији. Србија је ушла у кризу са снажном фискалном позицијом и ниским јавним дугом, захваљујући кредибилним фискалним мерама током последњих година

	% БДП	
Мере пореске политике	Одложено плаћање пореза на зараде и доприноса за приватни сектор током ванредног стања и за један додатни месец; приватне компаније ће ове обавезе отплаћивати на рате, али не пре јануара 2021. године	3,1
	Одложено плаћање аконтације за други квартал 2020. пореза на добит правних лица	0,4
	Ослобађање од плаћања ПДВ за све донаторе	–
	Укупно	3,5
Директна подршка приватном сектору	Директна подршка предузетницима који плаћају паушални порез и предузетницима који плаћају порез на стварне приходе, микро, малим и средњим предузећима у приватном сектору - три месеца исплата нето минималне зараде и још два додатна месеца исплата 60% нето минималне зараде	2,4
	Директна подршка великим приватним компанијама - подршка у износу од 50% нето минималне зараде (за време ванредног стања) запосленима који су добили решење о престанку рада (на основу чл. 116 и 117 Закона о раду).	0,1
	Директна подршка хотелијерском сектору - 350 € по кревету, 150 € по соби	0,03
	Директна подршка угоститељима, туристичким агенцијама, хотелима и rent a car агенцијама (износ од 30.000 РСД)	0,05
	Директна подршка спортским клубовима	0,02
	Укупно	2,5
Мере за очување ликвидности приватног сектора	Програм финансијске подршке током кризе COVID-19 преко Фонда за развој Републике Србије	0,4
	Гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	4,4
	Укупно	4,8
Остале мере	Мораторијум на дивиденде до краја године, искључујући јавна предузећа и губитак прихода који произлази из дивиденди	0,3
	Мере повећања зарада и друга директна новчана помоћ (10% повећање плата здравствених радника, директна новчана помоћ од 4.000 РСД свим пензионерима, подршка пољопривредним произвођачима, нова додатна помоћ свим пензионерима у износу од 5.000 и Covid бонус за раднике у здравству)	0,5
	Фискални подстицај - подстицање домаће тражње	1,3
	Укупно	2,1
Процена утицаја фискалних мера	Укупно	8,5
Укупан пакет мера	Укупно	12,9

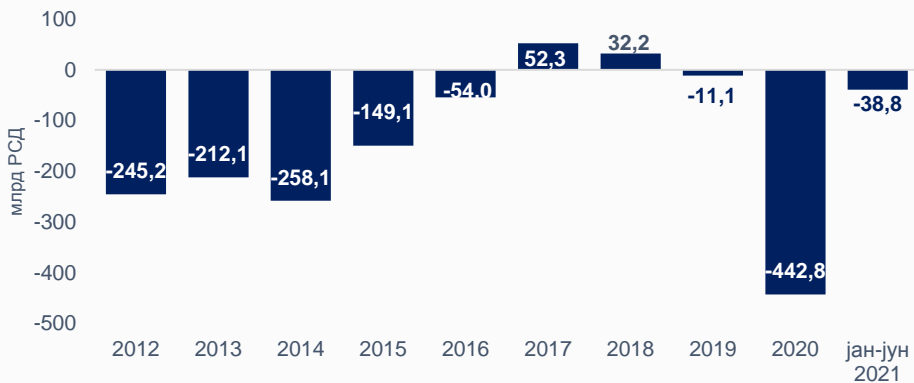
Пакет мера за подршку привреди и становништву у 2021. години

Позитивни ефекти претходног програма економске подршке пренели су се и на почетак 2021. године, али продужено деловање пандемије, са неизвесним временским трајањем, условило је потребу за новим пакетом подршке привреди и становништву

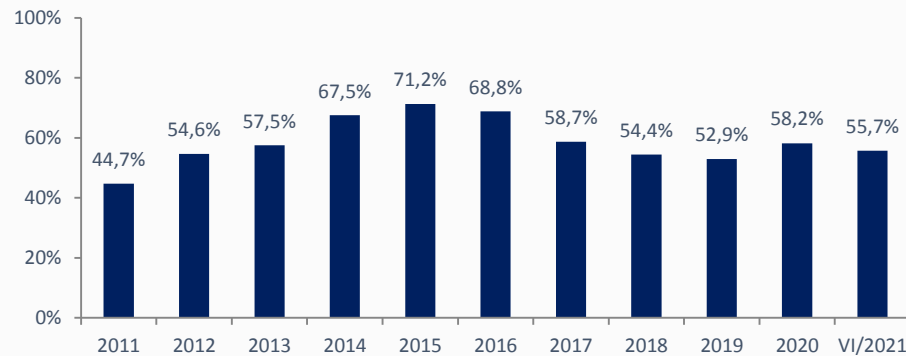
Директна подршка приватном сектору	у % БДП
Директна подршка приватном сектору - 3 месеца 50% минималне зараде свим предузетницима, микро, малим, средњим и великим предузећима	1,2
Директна помоћ хотелима у градским срединама	0,0
Директна секторска подршка - угоститељство, туристичке агенције, хотели и rent a car агенције	0,1
Самостални уметници	0,0
Директна секторска подршка - сектор превозника путника у друмском саобраћају и аутобуских станица - 600 € по аутобусу	0,0
Укупно	1,3
Мере за очување ликвидности приватног сектора	
Продужење постојеће гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	1,0
Успостављање нове гарантне шеме за подршку најугроженијим секторима/предузећима	1,0
Укупно	2,0
Остале мере	
Фискални подстицај - подстицање домаће тражње	1,2
Бонус за вакцинацију	0,1
Укупно	1,4
Процена утицаја фискалних мера	2,7
Укупан пакет мера	4,6

У периоду јануар-јун 2021. године остварен је дефицит опште државе у висини од 38,8 млрд динара, док је јавни дуг на нивоу од 55,7% БДП

Фискални резултат опште државе у периоду 2012. – јун 2021. године

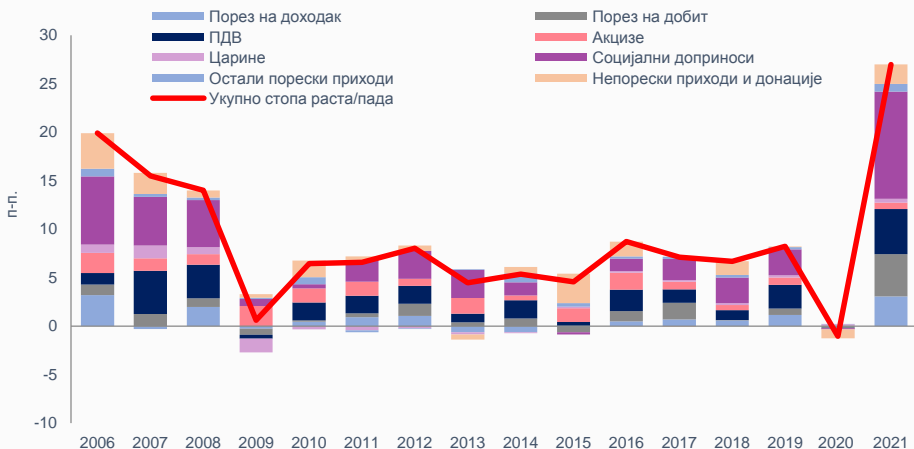

Јавни дуг опште државе у %БДП у периоду 2011.- јун 2021. године

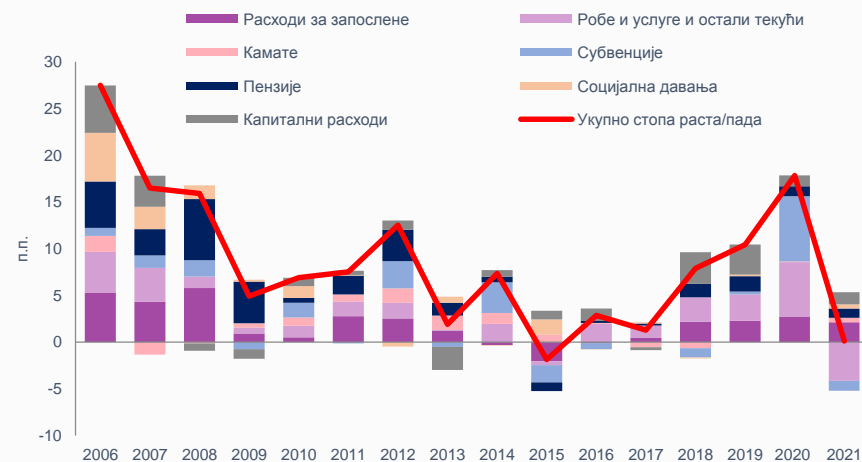

На нивоу опште државе у периоду јануар-јун 2021. године забележен је фискални дефицит у износу од 38,8 млрд динара и примарни фискални суфицит у износу од 30,9 млрд динара. У посматраном периоду приходи су остварили раст од 27%, услед боље наплате социјалних доприноса, док су расходи остварили раст од 0,1 %.

Доприноси годишњој стопи раста прихода у периоду 2006. - јун 2021. године

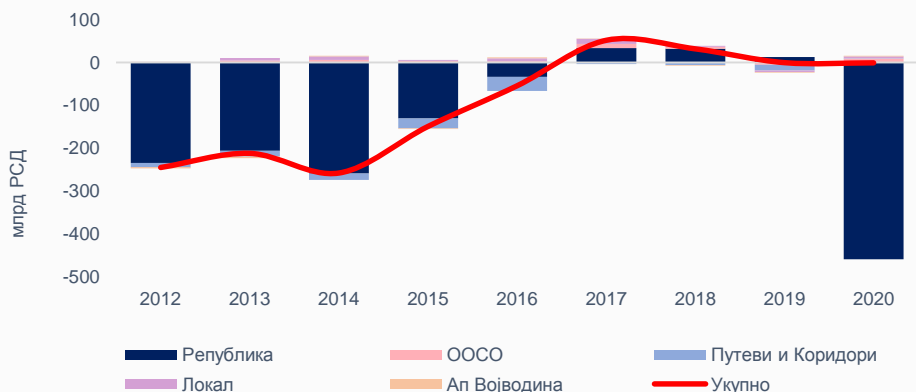

Доприноси годишњој стопи раста расхода у периоду 2006.- јун 2021. године

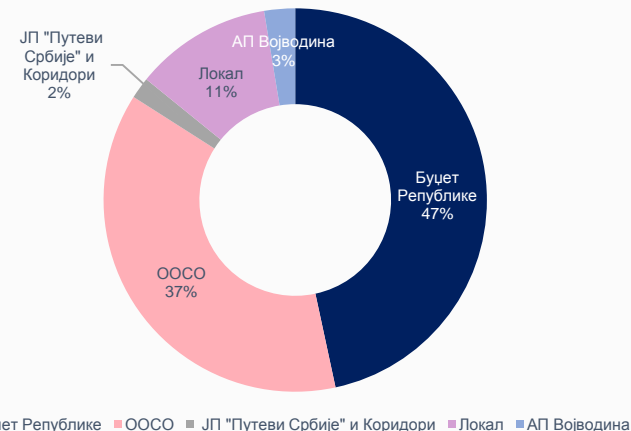

У периоду јануар-јун 2021. године буџет Републике је остварио дефицит од 75,5 млрд динара

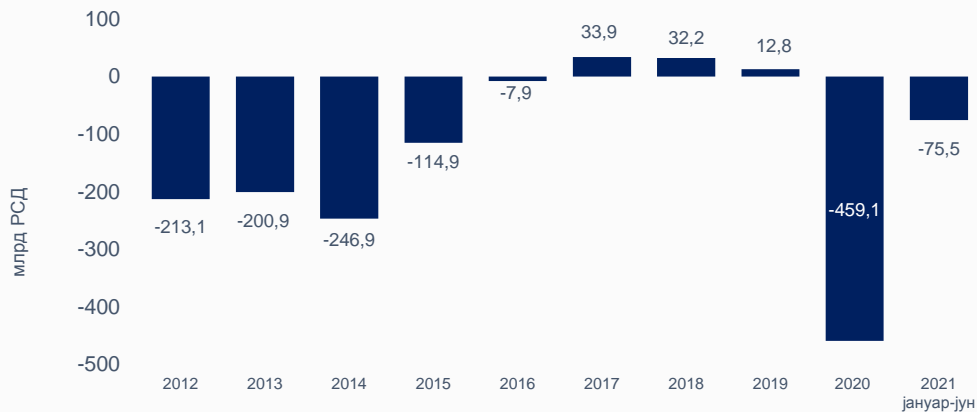
Консолидовани резултат опште државе по нивоима власти за период 2012–2020. године

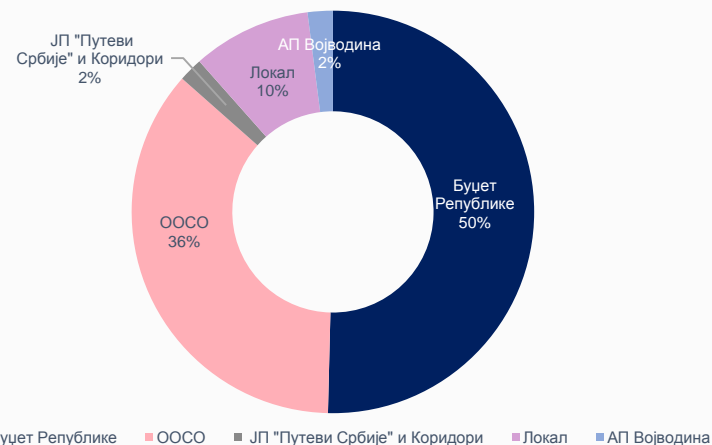
Структура консолидованих јавних прихода по нивоима власти у јануар-јун 2021. године, у %*

Фискални резултат буџета Републике у периоду 2012. до јуна 2021. године

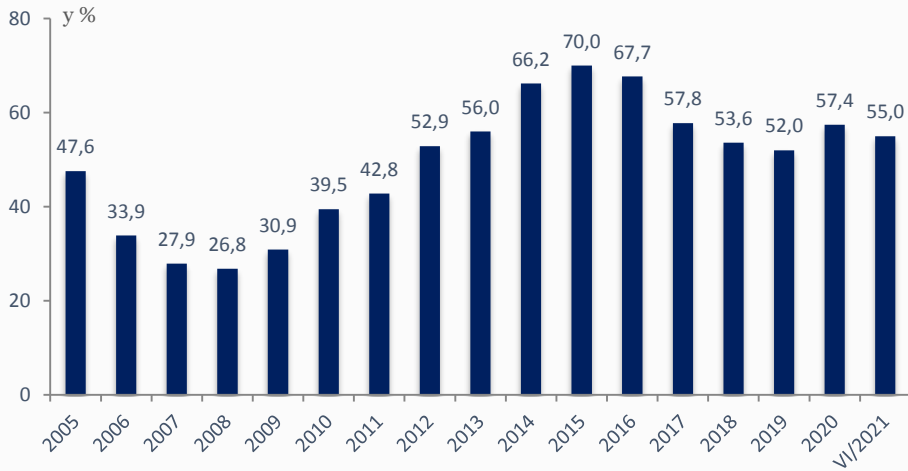
Структура консолидованих јавних расхода по нивоима власти у јануар-јун 2021. године, у %*

Посматрано по нивоима власти, у републички буџет се слива највећи део јавних прихода, док на расходној страни, поред буџета Републике значајно учешће имају фондови обавезног социјалног осигурања

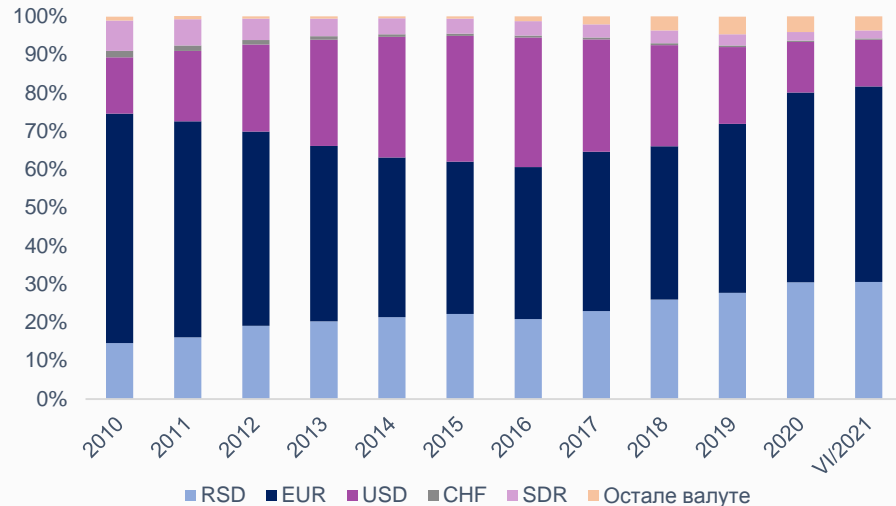
Дуг централног нивоа власти на крају јуна 2021. године износи 55% БДП

Учешће јавног дуга Републике Србије у БДП*

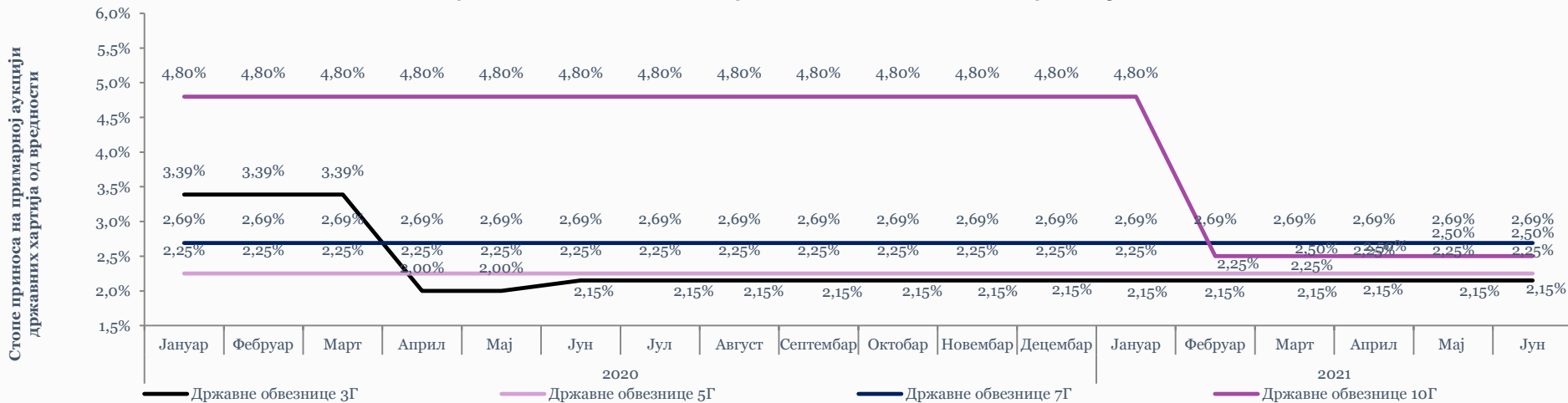

* Односи се на дуг централног нивоа власти

Валутна структура јавног дуга централне државе у периоду 2010- јун 2021. године

Кретање каматних стопа државних ХоВ на домаћем тржишту

Последња реализована стопа на аукцијама државних хартија од вредности на месечном нивоу

Кредитни рејтинг Републике Србије и земаља у региону

**STANDARD
& POOR'S**

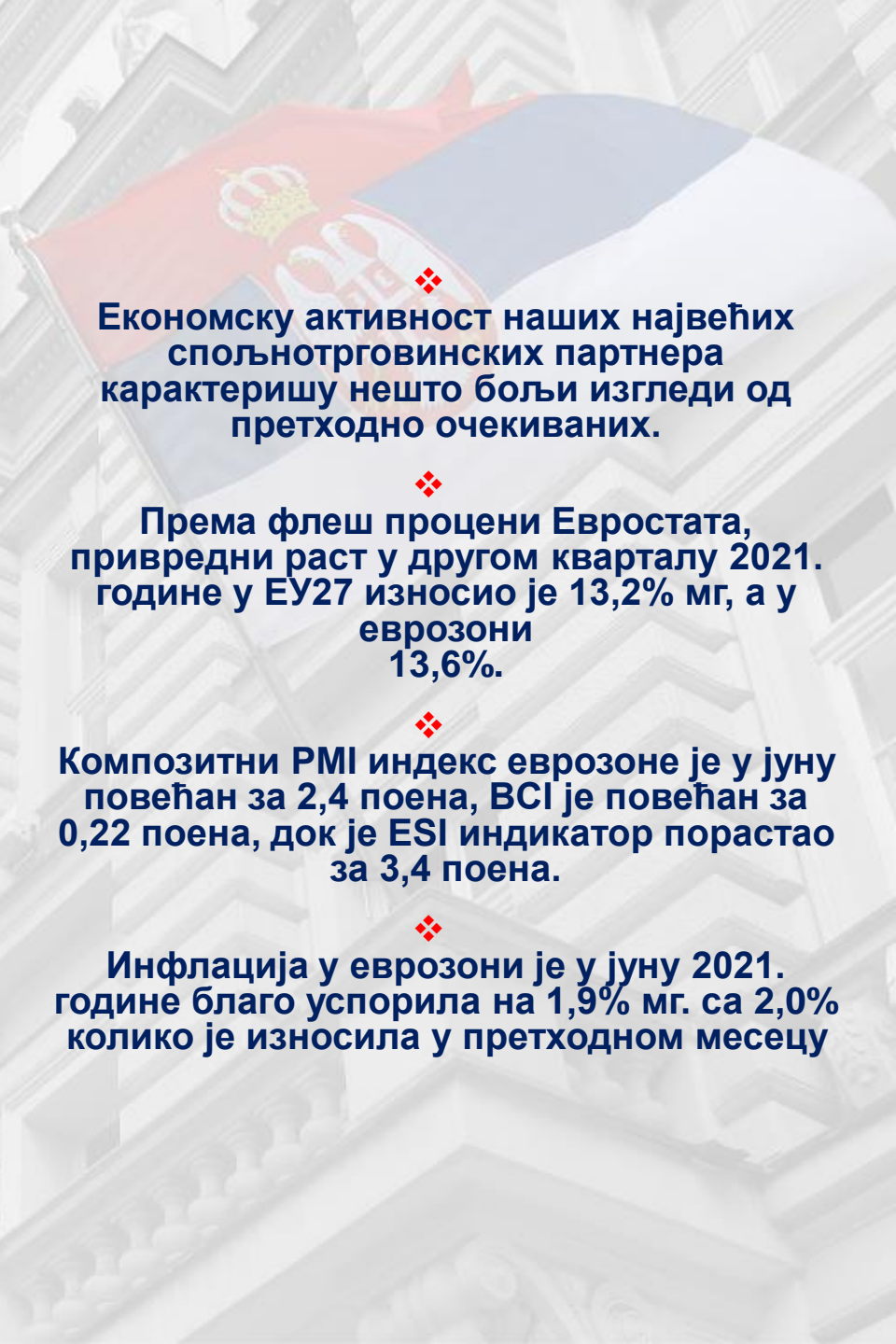
FitchRatings

MOODY'S

	Рејтинг	Промена	Рејтинг	Промена	Рејтинг	Промена
Србија	BB+	нема промене	BB+	нема промене	Ba2	нема промене
Бугарска	BBB	нема промене	BBB	нема промене	Baa1	нема промене
Хрватска	BBB-	нема промене	BBB-	нема промене	Ba1	нема промене
Мађарска	BBB	нема промене	BBB	нема промене	Baa3	нема промене
Румунија	BBB-	нема промене	BBB-	нема промене	Baa3	нема промене
Македонија	BB-	нема промене	BB+	нема промене	/	нема промене
Босна и Херцеговина	B	нема промене	/	/	B3	нема промене
Црна Гора	B	нема промене	/	/	B1	нема промене

- Standard and Poor's – S&P** – У јуну 2021. године, Рејтинг агенција Standard and Poor's потврдила је кредитни рејтинг Србије на нивоу BB+ уз стабилне изгледе за његово даље повећање. У свом извештају агенција је истакла да је ниво кредитног рејтинга на нивоу BB+ резултат дугогодишње макроекономске стабилности, високог нивоа девизних резерви и уређених јавних финансија. Захваљујући мерама фискалне дисциплине Владе Републике Србије у претходном периоду, као и мерама фискалне консолидације, Србија је ушла у ову кризу знатно спремнија и са боље уравнотеженим финансијама у односу на кризу пре десет година. Такође смањеном јавног дуга у претходним годинама створено је довољно фискалног простора, тако да фискална политика у условима кризе може да подржи додатно задуживање за опоравак економије од негативног утицаја пандемије и да успори економски пад српске привреде.
- Fitch Ratings** – У марту 2021. године, агенција Fitch Ratings потврдила је кредитни рејтинг Републике Србије на нивоу BB+ са стабилним изгледом за даље побољшање. Добри економски резултати Србије остварени у периоду пре и задржани током пандемије, као и успешно спроведене мере фискалне консолидације, резултирали су постизањем стабилних и одрживих јавних финансија стварајући услове за економски опоравак и дугорочни одрживи макроекономски развој. Све то омогућило је Влади Републике Србије да у условима глобалне кризе, изазване вирусом COVID-19, правовремено и брзо реагује великим пакетом мера подршке привреди и грађанима и да тако потенцијалне негативне последице кризе сведе на најмању могућу меру.
- Moody's** – У марту 2021. године, рејтинг агенција Moody's повећала је кредитни рејтинг Републике Србије на "Ba2" са "Ba3" уз стабилне изгледе за даље побољшање. Основни фактори, који су допринели унапређењу кредитног рејтинга, су отпорност српске економије на последице изазване пандемијом коронавируса, стабилан ниво средњорочног раста, као и очекивања да ће индикатори фискалне одрживости у Србији и даље бити изнад просека групе земаља са "Ba" кредитним рејтингом. Побољшање кредитног рејтинга у јако нестабилним околностима, услед пандемије коронавируса COVID-19, огромна је потврда економског напретка и резултата које је остварила Република Србија уз континуирану примену мера фискалне консолидације.

МЕЂУНАРОДНО ОКРУЖЕЊЕ

❖
Економску активност наших највећих спољнотрговинских партнера карактеришу нешто бољи изгледи од претходно очекиваних.

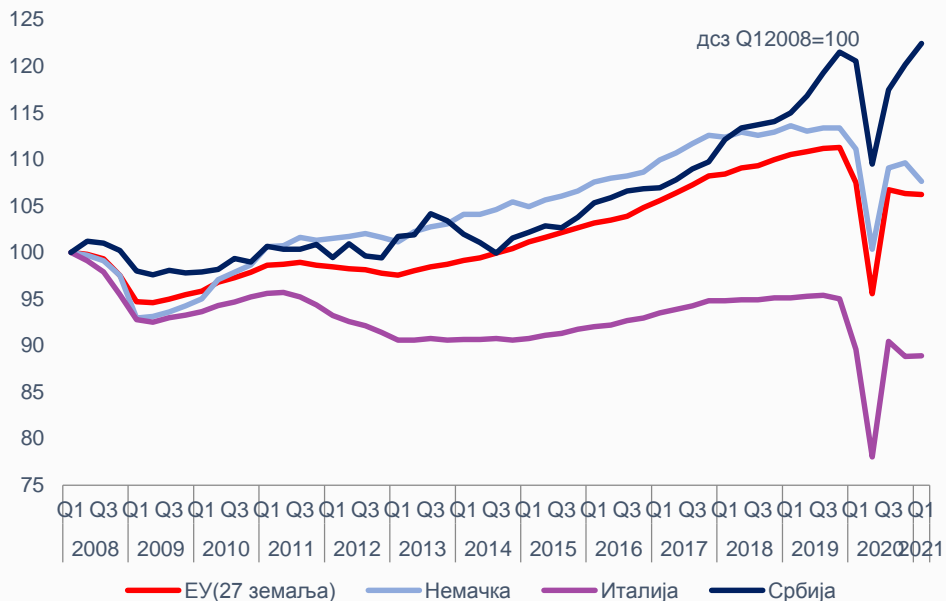
❖
Према флеш процени Евростата, привредни раст у другом кварталу 2021. године у ЕУ27 износио је 13,2% мг, а у еврозони 13,6%.

❖
Композитни PMI индекс еврозоне је у јуну повећан за 2,4 поена, BCI је повећан за 0,22 поена, док је ESI индикатор порастао за 3,4 поена.

❖
Инфлација у еврозони је у јуну 2021. године благо успорила на 1,9% мг. са 2,0% колико је износила у претходном месецу

Према флеш процени Евростата, привредни раст еврозоне и ЕУ у другом кварталу 2021. године износио је 13,6% и 13,2% мг., респективно.

Кретање БДП главних спољнотрговинских партнера Србије

БДП (реалне стопе раста, %)

	2020	2021*	2022*
Еврозона	-6,5	4,6	4,3
Главни спољнотрговински партнери РС			
Италија	-8,9	4,9	4,2
Немачка	-4,8	3,6	4,1
Босна и Херцеговина	-5,5	3,5	3,3
Румунија	-3,9	7,4	4,9
Руска Федерација	-3,0	4,4	3,1
Црна Гора	-15,2	7,1	6,5

* Пројекција

Извор: ММФ WEO април и јул 2021, пролећне и летње пројекције ЕК 2021.

Економска активност наших највећих спољнотрговинских партнера, пре свега Немачке и Италије, али и у свим другим земљама ЕУ, претрпела је значајан пад у 2020. години под утицајем пандемије коронавируса.

Према флеш процени Евростата, Немачка привреда је у другом кварталу 2021. године забележила раст у односу на претходни квартал од 1,5%, док је међугодишњи раст износио 9,2%. Економију Италије у истом кварталу карактерише раст економске активности од 2,7% у поређењу са претходним кварталом, односно раст од 17,3% у односу на исти квартал претходне године.

Економска кретања у 2020. године била су под снажним негативним утицајем услед пандемије коронавируса, што је условило примену стројих мера у борби против заразе кроз затварање великог броја економија. Тако у овом периоду европска економија улази у изненадну рецесију и бележи највеће смањење производње од Другог светског рада.

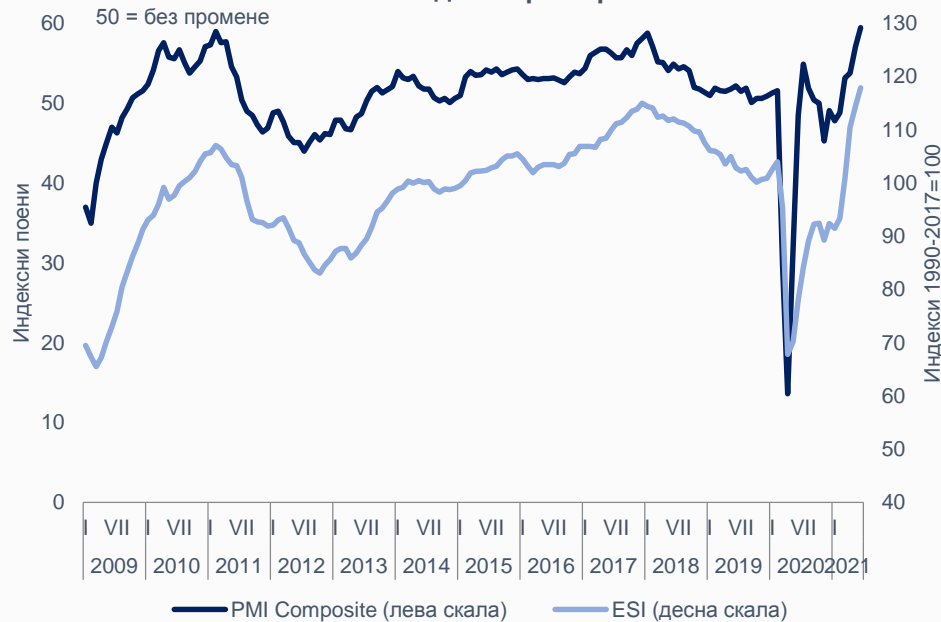
Према јулским пројекцијама ММФ, пад у еврозони у 2020. години је износио 6,5%, док се, под претпоставком да неће бити увођења нових рестриктивних мера, очекује раст од 4,6% и 4,3% у 2021. и 2022. години, респективно (побољшано очекивање за 0,2 п.п. и 0,5 п.п., респективно, у односу на априлску пројекцију). Присутан је висок ниво неизвесности у погледу остварења пројекције, при чему су у кратком року ризици и даље асиметрични наниже и у највећој мери тичу се појаве нових сојева вируса и успоравања темпа вакцинације.

ЕЦБ је у јулу донела одлуку да задржи референтну каматну стопу на рекордно ниском нивоу од 0%. Поред тога, ради обезбеђивања ликвидности, привремено ће се наставити са спровођењем додатних операција дугорочног рефинансирања под значајно повољнијим условима.

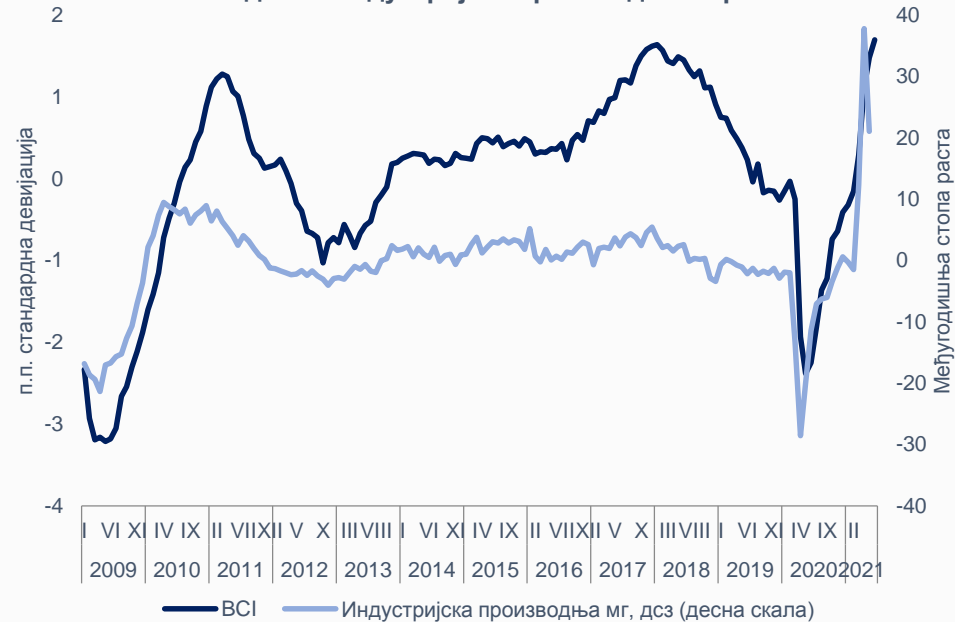
ФЕД је у јулу такође одлучио да задржи референтну стопу на распон од 0,00 до 0,25%.

Након изразито негативних кретања у марту и нарочито априлу 2020. године, као последица пандемије коронавируса, индикатори економске активности и пословне климе у еврозони указују на постепени опоравак, уз извесна колебања.

Економски индикатори еврозоне

BCI индекс и индустријска производња еврозоне

Композитни PMI индекс еврозоне је повећан са 57,1 поена у мају на 59,5 поена у јуну, док је ESI индекс порастао на 117,9 поена (раст од 3,4 поена). Кретање ова два индикатора праћено је побољшањем показатеља пословне климе – BCI.

Динамика PMI еврозоне у јуну 2021. године (59,5 поена) указује на даљи раст економске активности будући да је вредност индекса наставила да расте изнад границе од 50 поена. Сектор производње је забележио наставак раста економске активности, док је сектор услуга такође наставио са позитивним резултатом.

ESI индикатор је такође забележио раст, а побољшање расположења у еврозони резултат је раста поверења код свих сектора. Забележен је и раст BCI индекса на 1,70 поена, што је повећање од 0,22 поена у односу на претходни месец,

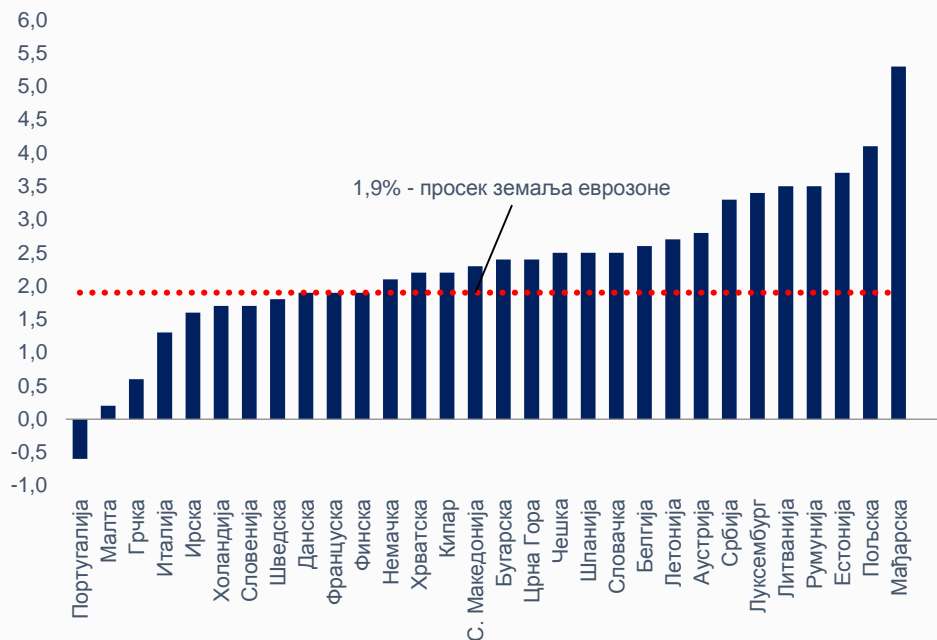
PMI композитни индекс еврозоне који објављује компанија Markit Ltd. се базира на оригиналним подацима из анкета прикупљених из репрезентативног узорка од 5,000 производних и услужних предузећа. Методологија израде овог индекса прати промене у запослености, ценама, продаји и залихама. Вредност индекса изнад 50 указује на побољшање економске активности, док вредност испод 50 указује на погоршање.

Индекс економског расположења (ESI) је развијен од стране Генералног директората за привреду и финансије Европске комисије. Добија се на бази одговора на упитник који се спроводи у неколико области: прерађивачка индустрија, грађевинарство, трговина на мало, услуге и финансијске услуге. Вредност индекса изнад 100 указује на побољшање економске активности, док вредност испод 100 указује на погоршање.

Индикатор пословне климе (BCI) је базиран на процени производње, поруџбина и залиха, као и текућих и будућих очекивања привредника. BCI индекс одступа од индустријског индикатора поверења према броју инпута које процењује, и зато се изражава у облику стандардне девијације.

Међугодишња инфлација у еврозони је благо успорила са 2,0% у мају, на 1,9% у јуну 2021. године.

Инфлација, јун 2021. године, међугодишње стопе, %

Цене сировина, индекси, 2008=100

Извор: ММФ, Евростат

У јуну 2021. године, највећи допринос годишњој стопи инфлације дали су сектори енергије (1,16 п.п.), индустријских добара (0,31 п.п.) услуга (0,28 п.п.) и хране алкохола и дувана (0,15 п.п.).

Укупна инфлација у еврозони је повећана у Q2 2021. у односу на претходни квартал. Према јунској пројекцији ЕЦБ, очекује се да ће инфлација достићи врх од 1,9% у 2021. години, услед привремених инфлаторних фактора, а затим се очекује повратак на стопе од 1,5% и 1,4% у 2022. и 2023. години, респективно.

Цена нафте типа Урал, према подацима ОПЕК, у јуну је износила 71,57 \$/барел, што је 6,4% више у односу на претходни месец. Од почетка 2021. године, цена је виша за 61,4% у односу на исти период 2020. године, и износила је 63,91 \$/барел.

Цене пољопривредних производа забележиле су пад од 0,6% у јуну 2021. године у односу на претходни месец, док је цена хране опала за 4,0%. Цене основних метала су у просеку повећане за 3,4% у односу на претходни месец, док је цена руде гвожђа забележила раст од 6,4%, а цена бакра је опала за 5,3%. У групи племенитих метала, цена злата је пала за 1,1%, а цена сребра за 1,8%.

Република Србија
Министарство финансија

СЕКТОР ЗА МАКРОЕКОНОМСКЕ И ФИСКАЛНЕ АНАЛИЗЕ И ПРОЈЕКЦИЈЕ

Контакт: macro.fiscal@mfin.gov.rs